

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

MAGISTRSKO DELO

**IZRAČUN EFEKTIVNE DAVČNE STOPNJE ZA IZBRANE BANKE
IZ EU**

Ljubljana, 18. oktober 2018

TINA LEŠNIK

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Tina Lešnik, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Izračun efektivne davčne stopnje za izbrane banke iz EU, pripravljenega v sodelovanju s svetovalcem prof. dr. Mitjo Čokom in sosvetovalcem prof. dr. Markom Košakom

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 BANČNI SEKTOR	2
1.1 Opredelitev bank.....	2
1.2 Problem obdavčenja finančnih storitev	4
1.3 Specifični davki v bančnem sektorju v Sloveniji.....	5
1.3.1 Davek na bilančno vsoto bank	5
1.3.2 Davek na finančne storitve.....	5
1.4 Specifični davki v bančnem sektorju v EU	6
1.4.1 Davek na finančne transakcije	6
1.4.1.1 <i>Velika Britanija</i>	6
1.4.1.2 <i>Francija</i>	7
1.4.1.3 <i>Italija</i>	8
1.4.1.4 <i>Švedska</i>	9
1.4.1.5 <i>Predlog Evropske komisije</i>	10
1.4.2 Davek na finančne dejavnosti	11
1.4.2.1 <i>Švedska</i>	13
1.4.2.2 <i>Danska</i>	13
2 DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB.....	13
2.1 Opis in značilnosti.....	13
2.2 Pomen davka od dohodkov pravnih oseb	14
2.3 Davčna osnova.....	16
2.3.1 Davčne olajšave	16
2.3.1.1 <i>Olajšava za vlaganja v R&R</i>	17
2.3.1.2 <i>Olajšava za zaposlovanje</i>	17
2.3.1.3 <i>Olajšava za investiranje</i>	17
2.3.1.4 <i>Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje</i>	18
2.3.1.5 <i>Olajšava za donacije</i>	18
2.3.1.6 <i>Olajšave za zaposlovanje in olajšave za investiranje v določenih regijah</i>	19
2.3.2 Davčno nepriznani odhodki	20
2.3.3 Neobdavčeni prihodki	23
2.3.4 Davčna izguba.....	24

2.3.5	Druge posebnosti pri ugotavljanju davčne osnove	24
2.3.6	Izračun davka od dohodkov pravnih oseb na primeru banke Abanka d.d.	26
2.4	Pregled davka od dohodkov pravnih oseb po državah	27
2.4.1	Davek od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji	27
2.4.2	Davek od dohodkov pravnih oseb v EU	28
3	EFEKTIVNA DAVČNA STOPNJA	34
3.1	Metodologija.....	34
3.2	Izračun efektivnih davčnih stopenj za izbrane banke iz EU	35
3.2.1	Efektivne davčne stopnje za izbrane banke z vključenimi odloženimi davki	36
3.2.2	Efektivne davčne stopnje za izbrane banke brez vključenih odloženih davkov.	38
3.2.3	Vpliv odloženih davkov na efektivno davčno stopnjo	40
3.3	Primerjava efektivnih davčnih stopenj.....	44
3.3.1	Primerjava efektivnih davčnih stopenj med državami.....	44
3.3.2	Primerjava efektivnih davčnih stopenj z zakonsko predpisanimi stopnjami.....	45
	SKLEP.....	48
	LITERATURA IN VIRI.....	49
	PRILOGE	55

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prihodki proračuna Republike Slovenije v mio EUR	14
Tabela 2: Davek od dohodkov pravnih oseb v % od BDP.....	16
Tabela 3: Izračun davka od dohodkov pravnih oseb na primeru banke Abanka d.d.	26
Tabela 4: Neto črpani odloženi davki za leto 2017	27
Tabela 5: Povprečne efektivne davčne stopnje z vključenimi odloženimi davki za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017	36
Tabela 6: Povprečne efektivne davčne stopnje brez vključenih odloženih davkov za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017	39
Tabela 7: Povprečne efektivne davčne stopnje za posamezne države za davčna obdobja od 2015 do 2017	44

KAZALO SLIK

Slika 1: Davčni prihodki proračuna Republike Slovenije v mio EUR	15
Slika 2: Grafični prikaz povprečnih efektivnih davčnih stopenj z vključenimi odloženimi davki za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017	38
Slika 3: Grafični prikaz povprečnih efektivnih davčnih stopenj brez vključenih odloženih davkov za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017.....	40
Slika 4: Grafični prikaz vpliva odloženih davkov na efektivno davčno stopnjo za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017.....	41
Slika 5: Grafični prikaz razlik med izračunanimi efektivnimi davčnimi stopnjami za posamezne banke za davčna obdobja od 2015 do 2017	42
Slika 6: Grafični prikaz povprečnih efektivnih davčnih stopenj za posamezne države za davčna obdobja od 2015 do 2017	45

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Povprečne efektivne davčne stopnje z vključenimi odloženimi davki za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017	1
Priloga 2: Povprečne efektivne davčne stopnje brez vključenih odloženih davkov za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017	2
Priloga 3: Stopnje DDPO za posamezne države EU za zadnjih 10 davčnih obdobj.....	3

UVOD

Banke so bile glavni krivec za začetek gospodarske krize, ki se je začela leta 2007. Prav zato je pomembno, da se zagotovi pravično obdavčenje bančnega sektorja in s tem pošten prispevek bank v davčni proračun. Pobrani davki so prihodek države, ki omogočajo financiranje proračunskih izdatkov. S stališča proračuna davek od dohodkov pravnih oseb (v nadaljevanju DDPO) ni eden izmed bolj pomembnih davkov, kljub vsemu pa prispevek v davčni proračun ni zanemarljiv.

DDPO spada med neposredne davke in je najpomembnejši neposredni davek z vidika podjetij. Prav tako kot ostala podjetja, so tudi banke zavezane za plačilo DDPO. Stopnje davka se zelo razlikujejo med državami v Evropski Uniji (v nadaljevanju EU). Najnižja veljavna stopnja DDPO je v zadnjih dveh letih na Madžarskem, kjer znaša zgolj 9 %, medtem ko je najvišja stopnja na Malti in že vrsto let znaša kar 35 %. Ena izmed redkih držav, ki je stopnjo davka v zadnjih letih zvišala je Slovenija. Veliko več je držav, ki so stopnjo davka zniževale oziroma imajo namen nižje davčne stopnje v prihodnjih letih.

V skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi standardi morajo vse pravne osebe obračunati davek po veljavni stopnji in narediti ustrezne prilagoditve. Prilagoditve lahko naredijo tako na strani odhodkov, kot tudi na strani prihodkov. Razne olajšave in prenos izgub iz preteklih obdobj ponujajo možnost znižanja davčne osnove, kar posledično privede do nižjega plačila davka konec davčnega obdobja. Pravila glede prilagoditev niso poenotena in se med državami razlikujejo. Največje razlike je opaziti pri davčnih olajšavah in predvsem pri zniževanju davčne osnove zaradi prenosa davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj.

Zaradi veliko možnosti vplivanja na izračun davčne osnove nas bolj zanima koliko davka banke dejansko plačajo. Efektivna oziroma dejanska davčna stopnja je ustrezen in najprimernejši kazalec za primerjavo davčnih stopenj med državami.

Evropska komisija vsako leto objavi publikacijo z naslovom *Taxation trends in the European Union*, v kateri so med drugim objavljene tudi efektivne davčne stopnje za nefinančni sektor za vse države članice EU, Islandijo in Norveško. Ker na ravni EU ni nobenega objavljenega podatka o efektivnih davčnih stopnjah za finančni ali bančni sektor, sem se odločila, da v magistrski nalogi izračunam efektivne davčne stopnje za bančni sektor. Namen magistrskega dela je izračun in analiza efektivnih davčnih stopenj za izbrane banke in države v EU.

Raziskovalno vprašanje magistrskega dela se glasi »Kakšne so efektivne davčne stopnje bančnega sektorja v Evropski uniji v posameznih državah in kaj vpliva na višino le teh?«. Na podlagi teoretičnega dela so odgovori na raziskovalno vprašanje predstavljeni v empiričnem delu magistrskega dela.

Cilji magistrskega dela so:

- pregled in preučitev obdavčenja bančnega sektorja,
- izračun efektivnih davčnih stopenj za izbrane banke,
- analiza vpliva odloženih davkov na efektivne davčne stopnje,
- primerjava efektivnih davčnih stopenj.

Prvi del magistrskega dela temelji na definicijah različnih avtorjev in na zakonski podlagi. V teoretičnem delu sem predstavila bančni sektor v Sloveniji in EU ter problem obdavčenja finančnih storitev. Sledi opis značilnosti DDPO in prikaz izračuna davčne osnove na praktičnem primeru.

V empiričnem delu so izračunane efektivne davčne stopnje za izbrane banke v EU. V analizo sem zajela 16 bank iz Slovenije, Velike Britanije, Nizozemske, Španije, Švedske, Francije, Belgije in Nemčije. V prvem izračunu efektivne davčne stopnje vključujejo tudi odložene davke, v drugem izračunu pa so odloženi davki izključeni. Najprej so narejeni izračuni za vsako posamezno banko, ki je bila vključena v analizo. Nato sem izračunala povprečne efektivne davčne stopnje za vsako posamezno državo članico EU, ki je bila zajeta v analizo. Sledi analiza vpliva odloženih davkov na izračunane efektivne davčne stopnje. V zaključku sem primerjala efektivne davčne stopnje med posameznimi državami, ki so bile vključene v analizo. Prav tako sem naredila primerjavo izračunanih efektivnih davčnih stopenj z veljavnimi stopnjami DDPO v posamezni državi.

Za izračun in analizo efektivnih davčnih stopenj sem podatke pridobila iz letnih poročil posameznih bank. Za analizo vpliva odloženih davkov na izračunane efektivne davčne stopnje sem podatke pridobila iz opomb k letnim poročilom. Ker veliko bank ne poroča kakšen del davka se nanaša na odložene davke, je bil izbor bank za analizo zelo omejen.

1 BANČNI SEKTOR

1.1 Opredelitev bank

Po Zakonu o bančništvu (ZBan-2), Ur.l. RS, št. 25/15, 44/16 – ZRPPB, 77/16 – ZCKR in 41/17, je banka kreditna institucija s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje bančnih storitev v skladu z ZBan-2. Banka mora pridobiti dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih, vzajemno priznanih in dodatnih finančnih storitev. ZBan-2 bančne storitve definira kot storitve sprejemanja depozitov ter drugih vračljivih sredstev od javnosti in dajanja kreditov za svoj račun. Vzajemno priznane storitve vsebujejo bančne in finančne storitve po ZBan-2. Dodatne finančne storitve po prvem odstavku 6. člena ZBan-2 zajemajo:

- posredovanje pri prodaji zavarovalnih polic;

- storitve upravljanja plačilnih sistemov;
- upravljanje pokojninskih skladov;
- skrbnike storitve, ki jih opravlja banka, in storitve, povezane s temi skrbniškimi storitvami;
- kreditno posredništvo pri potrošniških in drugih kreditih;
- druge storitve ali posli, ki imajo glede na način upravljanja in tveganj, ki jim je banka pri opravljanju izpostavljena, podobne značilnosti kot vzajemno priznane finančne storitve ali storitve, ki so zgoraj navedene.

Gobat (2012, str. 38) navaja, da imajo banke širok nabor aktivnosti, s katerimi se ukvarjajo. Njihova glavna naloga je dajanje posojil in zbiranje depozitov. Banke predstavljajo posrednika med depozitarji, ki posodijo denar bankam in posojilojemalci, katerim banka posodi denar.

Slovenske banke v zadnjih štirih obdobjih poslujejo z dobičkom. Največji vpliv pri doseganju dobička predstavljajo neto obrestni prihodki, ki od leta 2012 žal zelo upadajo. Upadanje se je leta 2017 in v začetku leta 2018 opazno upočasnilo. V primeru, da se neto obrestni prihodki v prihodnjih obdobjih ne bodo povečevali, bo dobičkonosnost bank kmalu ogrožena. Nižje obrestne mere in manjša posojilna aktivnost sta pomembno prispevala k zmanjševanju obrestnih prihodkov. Enega izmed razlogov za izrazito upočasnitev zmanjševanja neto obrestnih prihodkov lahko najdemo v povečanju posojil od leta 2017. Zaradi zmanjševanja neto obrestnih prihodkov so v zadnjih letih neto neobrestni prihodki pridobili na pomenu. Neto opravnine so najpomembnejše med neobrestnimi prihodki (Banka Slovenije, 2018, str. 19-20).

Na ravni EU je zadnji objavljen podatek za leto 2016. Med prihodki iz poslovanja prevladujejo neto obrestni prihodki in neto opravnine. V Grčiji neto obrestni prihodki predstavljajo skoraj 80 % vseh prihodkov iz poslovanja, medtem ko je v Latviji pomen neto obrestnih prihodkov veliko manjši, saj le ti predstavljajo približno 40 % vseh prihodkov iz poslovanja. Neto opravnine predstavljajo med 10 % in 30 % vseh prihodkov iz poslovanja. Neto opravnine so manj pomembne v Litvi in na Irskem, medtem ko imajo veliko večji pomen v Latviji (European Central Bank, 2017, str. 41).

Banke se lahko financirajo iz različnih virov. Za mnoge banke so depoziti ključni in najugodnejši vir financiranja. Praviloma so depoziti kratkoročni ali na odpoklic. Pri depozitu na odpoklic lahko depozitar po določenem časovnem obdobju nemudoma zahteva denar brez dodatnih stroškov. Posledično se morajo banke financirati tudi iz drugih virov, kot so obveznice in vrednostni papirji denarnega trga (Choudhry, 2012, str. 5). Banke se lahko dodatno zadolžujejo pri Evrosistemu, vendar je zaradi zadostne likvidnosti bank trenutno ta vir financiranja nepomemben. Najpomembnejši vir financiranja so vloge nebančnega sektorja, ki predstavljajo kar 70 % vseh virov financiranja slovenskih bank. Med vlogami trenutno prevladujejo vloge na vpogled (Banka Slovenije, 2018, str. 29-30).

Centralne banke so zadolžene za stabilnost bančnega sistema na nacionalni ravni in ne poslujejo direktno z javnostjo. Medtem ko poslovne banke poslujejo s pravnimi in fizičnimi osebami ter sodelujejo s centralno banko. V bančnem sektorju je zelo pomembna bančna varnost, kajti v nasprotnem primeru lahko ponovno pride do gospodarske krize. Tako v Sloveniji, kot tudi v večini ostalih držav banke potrebujejo dovoljenje za opravljanje bančnih storitev. Banke urejajo zakoni v posameznih državah in njihovo delovanje je redno nadzorovano. V primeru, da banke delujejo tudi v drugih državah, morajo prav tako upoštevati zakone države gostiteljice. Zakoni na področju bančništva omejujejo izpostavljenost bank do kreditnih, tržnih in likvidnostnih tveganj (Gobat, 2012, str. 38-39).

1.2 Problem obdavčenja finančnih storitev

Vprašanje o posebni obdavčitvi finančnega sektorja je postalo aktualno predvsem z začetkom krize v letih 2007 in 2008. Predstavljenih je bilo kar nekaj predlogov za posebno obdavčitev, nekateri od njih pa so bili sprejeti v posameznih državah. Marsikateri predlogi so bili tarča kritik, kajti večina držav ni bila pripravljena sprejeti večjih davčnih obremenitev finančnega sektorja. Povečana davčna obveznost bi vplivala na konkurenčnost finančnih institucij in bi tudi zmanjšala zanimanje delovne sile v sektorju (KPMG International Cooperative, 2017, str. 2).

Pri finančnih transakcijah se pojavi težava določanja davčne osnove za obdavčitev z davkom na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV). Davčna osnova temelji na ustvarjeni dodani vrednosti, katero je v primeru finančnih storitev težko določiti. Dodana vrednost finančne storitve je razlika med obrestno mero, ki jo banka zaračunava posojilojemalcem, in obrestno mero, ki jo prejmejo varčevalci. Razdeliti dodano vrednost na skupino posojilojemalcev in skupino varčevalcev ni mogoče, zato so finančne transakcije oproščene plačila DDV (Stanovnik, 2012, str. 79). Finančne storitve so izvzete iz obdavčitve z DDV v celotni Evropski uniji in skoraj v vseh ostalih državah (Mirrlees in drugi, 2011, str. 196).

Ker so finančne storitve izvzete iz plačila DDV, je potrebno le te obdavčiti na drugačen način. Z namenom pravičnejše obdavčitve bančnega sektorja je bilo predlaganih kar nekaj različnih davkov na ravni Mednarodnega denarnega sklada (ang. International Monetary Fund, v nadaljevanju IMF) in EU. Veliko je različnih mnenj o tem, kateri je najboljši in najpravičnejši davek za obdavčitev bank. Nekatere države problem obdavčitve finančnega sektorja obvladujejo uspešneje kot druge.

1.3 Specifični davki v bančnem sektorju v Sloveniji

1.3.1 Davek na bilančno vsoto bank

Slovenske banke so bile od 1. avgusta 2011 do konec leta 2014 zavezanke za davek na bilančno vsoto bank (v nadaljevanju DBVB) v skladu z Zakonom o davku na bilančno vsoto bank (ZDBVB), Ur.l. RS, št. 59/11 in 98/12. Stopnja davka je znašala 0,1 % od osnove za davek, ki je bila bilančna vsota zavezanca. Banke so lahko zmanjšale davek za 0,167 % stanja kreditov nefinančnim družbam in samostojnim podjetnikom. Leta 2013 je bil zakon dopolnjen, tako da so banke lahko davek zmanjšale za 0,1 % od osnove za davek. V 10. členu ZDBVB so navedeni primeri, v katerih so banke oproščene plačila DBVB. V primeru, da je bilo stanje kreditov danih nefinančnim družbam in samostojnim podjetnikom v tekočem koledarskem letu v primerjavi s preteklim letom, višje najmanj za 5 % bilančne vsote preteklega koledarskega leta, je bila banka oproščena plačila DBVB. Prav tako so bile oproščene plačila davka tudi banke, katerih stanje kreditov danih nefinančnim družbam in samostojnim podjetnikom na zadnji dan meseca uveljavitve ZDBVB, ni presegalo 20 % bilančne vsote.

Vlada republike Slovenije (2011, str. 1-2) je pred uvedbo DBVB navedla, da želijo z davkom sanirati posledice gospodarske krize. Manjše zagotavljanje virov financiranja nefinančnemu sektorju, kot pred krizo, je tudi eden izmed razlogov za uvedbo davka. Cilj pa je bil zagotavljanje več kreditov nefinančnemu sektorju in kompenzacija države za nudenje podpore bančnemu sektorju v času gospodarske krize.

Konec leta 2014 so ukinili DBVB in izpad prihodkov nadomestili s povišano stopnjo davka na finančne storitve za 2 odstotni točki, ki od 1. januarja 2015 naprej znaša 8,5 % (Weiss, 2014).

1.3.2 Davek na finančne storitve

Z namenom enakomernejše obdavčitve finančnega sektorja v primerjavi z drugimi sektorji je bil uveden davek na finančne storitve (v nadaljevanju DFS). DFS je prvi posredni davek v finančnem sektorju, kajti finančne storitve niso predmet obdavčitve z DDV. Uveden je bil 10. decembra 2012 z Zakonom o davku na finančne storitve (ZDFS), Ur.l. RS, št. 94/12 in 90/14, zavezanci pa so ga morali prvič obračunati in plačati za mesec marec 2013 (Finančna uprava Republike Slovenije, 2014).

Zavezanci za plačilo DFS so vse osebe, ki na območju Slovenije opravljajo finančne storitve, ki so obdavčene po ZDFS. Po ZDFS so predmet obdavčitve naslednje transakcije:

- dajanje in upravljanje kreditov oziroma posojil v denarni obliki ter posredovanje pri sklepanju teh poslov, ko te storitve opravlja kreditodajalec;

- izdajanje in upravljanje kreditnih garancij s strani kreditojemalca ter izdajanje drugih jamstev;
- transakcije in posredovanje v zvezi z depoziti, tekočimi oziroma transakcijskimi računi, plačili, nakazili, dolgovi, čeki ter drugimi plačilnimi inštrumenti;
- transakcije in posredovanje v zvezi z bankovci ter kovanci, ki so zakonito plačilno sredstvo;
- storitve zavarovalnih posrednikov in zastopnikov.

V ZDFS je točno opredeljeno, kdo je oproščen plačila davka. Načeloma so oproščene storitve, ki so obdavčene z DDV ter z davkom od prometa zavarovalnih poslov. DFS je transakcijski davek, kar pomeni, da ga zavezanci obračunajo od opravljenih storitev. Storitve je opravljena, ko je zanjo plačana provizija in takrat tudi nastane obveznost za plačilo davka. Davčno osnovo predstavljajo provizija, nadomestilo, opravnina ali stroški, ki so bili plačani za opravljeno storitev. Sprva je bila davčna stopnja 6,5 %, vendar se je s 1. januarjem 2015 povišala na 8,5 % (Finančna uprava Republike Slovenije, 2014).

1.4 Specifični davki v bančnem sektorju v EU

Davčno zakonodajo sprejema vsaka država članica na nacionalni ravni. V primeru, da je potrebno ukrepanje na ravni EU, lahko Evropska komisija predlaga davčno zakonodajo, ki pa jo morajo odobriti države članice (European Commission, 2015a, str. 5). Evropska komisija je leta 2010 predstavila nove zamisli o obdavčitvi finančnega sektorja. Želeli so, da tudi finančni sektor pravično prispeva k javnim financam. Zaradi gospodarske krize, so vlade nujno potrebovale nove vire prihodka. Novi prihodki bi omogočili stabilnejše finančne trge, pri tem pa ne bi ogrozili konkurenčnosti EU. Evropska komisija je predlagala davek na finančne transakcije in davek na finančne dejavnosti (European Commission, 2010, str. 3).

1.4.1 Davek na finančne transakcije

Večina držav znotraj EU je poskušala uvesti davek na finančne transakcije. Nekatere države so ga tudi uvedle, vendar z nekaterimi pomanjkljivostmi, ki lahko privedejo do dvojne obdavčitve ali neobdavčitve. Posledično je Evropska komisija predlagala uvedbo skupnega davka na finančne transakcije v EU (European Commission, 2015a, str. 8).

1.4.1.1 Velika Britanija

V Veliki Britaniji začetki davka na finančne transakcije segajo v leto 1694, ko je bil uveden davek »stamp duty«. Davek je potrebno plačati na prenos vrednostnih papirjev v fizični obliki. Leta 1986 so uvedli davek »stamp duty reserve tax« (v nadaljevanju SDRT), ki se plačuje na brezpapirne transakcije. Plačilo davka je pogoj za prenos lastništva vrednostnih papirjev, kar je ključ do uspeha. Obveznost plačila davka ni odvisna od

rezidentstva in kraja izvedbe transakcije. Davčna stopnja davka »stamp duty«, kot tudi SDRT znaša 0,5 %, obračunani davek mora plačati kupec. Davek SDRT je bil 4. avgusta 2016 znižan na 0,25 %, vendar je bil že 2. novembra 2017 spet na predhodni stopnji 0,5 %. V primeru, da gre za prenos delnic v tuj klirinški sistem, znaša davčna stopnja 1,5 %, saj je le tem kasneje težko slediti (European Commission, 2011, str. 4-5; Ahtik, 2014, str. 11-12). SDRT se plačuje na naslednje brezpapirne transakcije (Ahtik, 2014, str. 11-12):

- delnice v podjetja, ki so registrirana v Veliki Britaniji;
- delnice v tuja podjetja, ki so vpisano v delniški register v Veliki Britaniji;
- opcije na delnice;
- pravice iz delnic, ki jih ima podjetje že v lasti;
- obresti na delnice (primer: obresti na zaslužek pri prodaji delnic).

1.4.1.2 Francija

Francija se je 1. avgusta 2012 odločila za uvedbo nacionalnega davka na finančne transakcije. Davek na finančne transakcije zajema (Ahtik, 2014, str. 12):

- davek na nakup vrednostnih papirjev,
- davek na visokofrekvenčno trgovanje,
- davek na nekrita posla zamenjav kreditnega tveganja državnih vrednostnih papirjev.

Davek na nakup vrednostnih papirjev se nanaša na vrednostne papirje, ki jih izdajo francoska podjetja, katerih vrednostni papirji kotirajo na borzi in njihova tržna kapitalizacija znaša minimalno 1 milijardo evrov. Sprva je bila predvidena davčna stopnja v višini 0,1 %, vendar so jo kasneje zvišali na 0,2 %. Davčna osnova je cena, po kateri se vrednostni papir proda. Za plačilo davka pa je zavezan kupec. Transakcije, ki so oproščene plačila davka so izdaja vrednostnih papirjev, transakcije, ki jih izvajajo finančne institucije, kot del osnovne dejavnosti, ki zagotavlja ustrezno delovanje trga, transakcije znotraj skupine in še mnoge druge (European Commission, 2016, str. 19-20; Ahtik, 2014, str. 12-13).

V primeru visokofrekvenčnega trgovanja so za plačilo zavezana vsa podjetja, ki sodelujejo na francoskem trgu, neodvisno od sedeža podjetja. Davek je potrebno plačati na znesek transakcij, katerih se izdaja in sprememba oziroma preklic naročila zgodi v manj kot pol sekunde. Obdavčene so tiste transakcije, katerih razmerje med preklicanimi naročili in vsemi naročili presega 80 %. Davčna osnova je število vrednostnih papirjev, ki ustrezajo zgoraj omenjenemu pogoju, ki ga pomnožimo s povprečno dnevno ceno vrednostnih papirjev v posameznem dnevu. Izvzete so transakcije, ki služijo vzdrževanju trga. Davčna stopnja znaša 0,01 % (European Commission, 2016, str. 21; Ahtik, 2014, str. 14).

Davek na nekrite posle zamenjav kreditnega tveganja državnih vrednostnih papirjev plačajo podjetja na nakupe zamenjav državnih vrednostnih papirjev držav članic EU. Davek se nanaša na nakupe na francoskem trgu. Davčno osnovo predstavlja nominalna vrednost zamenjave. Posli, ki služijo vzdrževanju trga so izvzeti plačila davka. Davek mora plačati kupec in znaša 0,01 %.

1.4.1.3 Italija

Leto kasneje kot Francije, je Italija po njenem zgledu uvedla davek na finančne transakcije. Tudi italijanski davek na finančne transakcije zajema tri kategorije, in sicer (European Commission, 2016, str. 21):

- davek na transakcije z vrednostnimi papirji;
- davek na izvedene finančne instrumente, vezane na lastniške vrednostne papirje;
- davek na visokofrekvenčno trgovanje.

Davek na transakcije z vrednostnimi papirji je potrebno plačati na transakcije z delnicami in sorodnimi finančnimi instrumenti gospodarskih družb, ki so registrirane v Italiji. V primeru nakupa delnic, katerih tržna kapitalizacija na trg uvrščenih delnic v preteklem letu do meseca novembra ni presegla 500 milijonov evrov, davka ni potrebno plačati. Prav tako davka ni treba plačati na donacije, dediščine, transakcije na primarnem trgu, začasne pridobitve vrednostnih papirjev in transakcije, v katerih so udeležene EU, Evropska centralna banka, Evropska investicijska banka ter centralne banke držav članic EU (European Commission, 2016, str. 22; Ahtik, 2014, str. 15-16).

Davek mora plačati kupec ne glede na rezidentstvo in kraj, kjer je bila transakcija izvedena. Ko pride do prenosa lastninske pravice na vrednostnih papirjih nastopi davčna obveznost. Davčno osnovo izračunamo tako, da od vseh nakupov odštejemo vse prodaje. V primeru pozitivnega rezultata, le tega pomnožimo s povprečno tehtano ceno in dobljeni znesek predstavlja davčno osnovo. Davčna stopnja je leta 2013 znašala 0,12 % na transakcije, ki so bile izvedene na reguliranem trgu ali na tiste transakcije, ki so bile izvedene v okviru večstranskega sistema trgovanja. Kasneje se je stopnja znižala in znaša 0,1 %. Na ostale transakcije je davčna stopnja leta 2013 znašala 0,22 %, od leta 2014 naprej pa znaša 0,2 % (European Commission, 2016, str. 22; Ahtik, 2014, str. 15-16).

Davek na izvedene finančne instrumente, ki so vezani na lastniške vrednostne papirje se plača v primeru terminskih pogodb, zamenjav in pogodb na razliko v ceni. Davek je potrebno plačati ne glede na to, kje se z izvedenimi finančnimi instrumenti trguje in neodvisno od rezidentstva strank. Med drugim so oproščene plačila davka transakcije, v katere so vključene EU, Evropska centralna banka, centralne banke držav članic EU, centralne banke tretjih držav, ostale organizacije, ki upravljajo rezerve drugih držav; institucije in organizacije, ki so bile ustanovljene na podlagi mednarodnega sporazuma ter

tiste transakcije, ki služijo vzdrževanju trga. Davek se obračuna, kot pavšalni znesek, ki je odvisen od nominalne vrednosti instrumenta in kraja trgovanja. Plačilo davka na transakcijo znaša med 0,1 evra in 200 evri (European Commission, 2016, str. 21; Ahtik, 2014, str. 16-17).

Davek na visokofrekvenčno trgovanje obdavčuje preklicana oziroma spremenjena naročila. Davčno osnovo predstavljajo preklicana in spremenjena naročila, ki presegajo 60 % naročil tekočega dneva trgovanja. Davčna stopnja davka na visokofrekvenčno trgovanja znaša 0,02 % (European Commission, 2016, str. 23).

1.4.1.4 Švedska

Med letoma 1984 in 1991 so bile finančne transakcije na Švedskem obdavčene, vendar omenjeni davek velja za neuspešnega. Leta 1984 so nakup ter prodajo vrednostnih papirjev in opcij obdavčili v višini 0,5 %. Obdavčene so bile transakcije posrednikov, ki so bili registrirani na Švedskem. V primeru nakupa opcije, je moral kupec plačati davek takoj in kasneje še enkrat ob njeni uveljavitvi, tako je dejanska davčna stopnja znašala 1 %. Manjši in občasen obseg trgovanja ter darila in dedovanje vrednostnih papirjev so bili izvzeti iz obdavčitve. Leta 1986 so najprej zvišali davčno stopnjo na 1 %, leto kasneje pa so davek v višini 0,5 % zaračunavali vsem subjektom, ki so trgovali za lasten račun (Ahtik, 2014, str. 18).

Spremembam še ni bilo videti konca, saj so leta 1989 davčno osnovo ponovno razširili. Obdavčeni so bili tudi vrednostni papirji, ki imajo stalen donos. Davčna stopnja je znašala 0,001 % za vsako od strank za vrednostne papirje, ki so imeli ročnost krajšo ali enako 90-dnem. Z davčno stopnjo 0,005 % so bili obdavčeni vrednostni papirji z ročnostjo enega leta. Tisti vrednostni papirji, ki so imeli ročnost enako ali daljšo od petih let, pa je davčna stopnja znašala 0,015 %. Spremembo so uvedli z namenom preprečevanja špekulacij. Prihodki od davka na vrednostne papirje s stalnim donosom so bili bistveno nižji, kot so sprva pričakovali, zato so davek na omenjene papirje ukinili leta 1990. Leto kasneje so se davčne stopnje drugih davkov najprej prepolovile. Konec leta 1990 pa so davek popolnoma ukinili, ker se je skokovito zmanjšal obseg trgovanja (Ahtik, 2014, str. 19).

Kot posledica uvedbe davka na Švedskem je med 90 % in 99 % trgovcev, ki trgujejo z vrednostnimi papirji, delnicami in izvedenimi finančnimi instrumenti, preselilo sedež podjetja iz Stockholma v London. Leta 1990 je kar 50 % trgovanja s švedskimi vrednostnimi papirji bilo izvedenega v Veliki Britaniji. Zaradi izredno nizkih prihodkov davka, so davek na finančne transakcije po sedmih letih ukinili in do danes ostajajo finančne transakcije neobdavčene. Prav zaradi neuspešnega davka v zgodovini, je Švedska velik nasprotnik uvedbe skupnega davka na finančne transakcije v EU (Taylor, 2011).

1.4.1.5 Predlog Evropske komisije

Septembra 2011 je Evropska komisija podala predlog o uvedbi davka na finančne transakcije v vseh državah članicah EU. Zanimanje je pokazalo le 11 držav članic, zato so leta 2013 predlagali okrepljeno sodelovanje na področju davka na finančne transakcije. Države, ki nameravajo uvesti davek na finančne transakcije so Belgija, Nemčija, Estonija, Grčija, Španija, Francija, Italija, Avstrija, Portugalska, Slovenija in Slovaška (European Commission, 2015b, str. 50).

Leta 2014 Slovenija ni podpisala izjave v podporo davku. Takratni finančni minister Čufer je napovedal izstop iz skupine v podporo davku, ker davek ekonomsko ni smiseln za Slovenijo. Do izstopa Slovenije iz skupine še do danes ni prišlo (Grapulin, 2014). Decembra 2015 je Estonija zapustila skupino za uvedbo davka na finančne transakcije (Chan, 2015).

Cilji skupnega davka na finančne transakcije so (European Commission, 2013, str. 2,4):

- z namenom odprave razdrobljenosti enotnega trga, ki je bil posledica različnih nacionalnih davkov na finančne transakcije, uskladitev zakonodaje o obdavčitvi finančnih transakcij;
- preprečevanje izkrivljanja konkurence med finančnimi inštrumenti, akterji in trgi po celotni EU;
- pošten prispevek finančnega sektorja k javnim financam, ker je premalo obdavčen v primerjavi z drugimi sektorji ter pokritje stroškov gospodarske krize;
- z namenom preprečevanja prihodnjih kriz, vzpostaviti ukrepe, ki odvrtaajo od transakcij, ki ne krepijo finančnih trgov.

Zavezane za plačilo davka bodo vse finančne institucije, ki izvajajo finančne transakcije. Ne glede na to, kje se bo transakcija dejansko izvedla, če ima katera koli stranka v transakciji sedež v sodelujoči državi članici, bo potrebno plačati davek. Predmet obdavčitve bodo tudi finančni instrumenti, ki bodo izdani v sodelujočih državah članicah, ne glede na to, če oseba, ki z njim trguje, nima sedeža na območju davka na finančne transakcije. Z namenom zaščite realnega gospodarstva, se davek ne bo uporabljal za vsakodnevne finančne dejavnosti podjetij in državljanov. Transakcije, ki bodo izvzete iz plačila davka so (Evropska komisija, 2013, str. 2):

- plačila, posojila, zavarovanja, vloge;
- tradicionalne naložbene bančne dejavnosti v zvezi z zbiranjem kapitala;
- finančne transakcije, ki se izvajajo kot del dejavnosti prestrukturiranja;
- transakcije s centralnimi bankami, EU, Evropsko centralno banko, evropskim instrumentom za finančno stabilnost in evropskim mehanizmom za stabilnost.

Obveznost obračuna davka bo nastopila v trenutku, ko se bo finančna transakcija izvedla. Davčno osnovo bo predstavljalo plačano ali dolgovano nadomestilo v zameno za prenos finančnega instrumenta od nasprotne stranke ali tretje osebe. V primeru, da je nadomestilo nižje od tržne cene ali v primeru prenosa pravice do razpolaganja s finančnim instrumentom znotraj skupine, davčno osnovo predstavlja tržna cena finančnega instrumenta, ki je določena ob nastanku obveznosti obračuna davka. Pri izvedenih finančnih instrumentih bo davčno osnovo predstavljala nominalna vrednost, ki je navedena v pogodbi na izvedene finančne instrumente. V primeru, da znesek, ki je pomemben za določitev davčne osnove, ni izražen v valuti države članice obdavčitve, se uporabi zadnji zabeležen prodajni tečaj ob nastanku obveznosti obračuna davka ali menjalni tečaj, ki ga država določi v skladu z lastnimi pravili s sklicevanjem na določeni trg (European Commission, 2013, str. 25-26).

Davčno stopnjo bo določila vsaka država članica kot odstotek davčne stopnje, katere ne smejo biti nižje od (European Commission, 2013, str. 26):

- 0,1 % za vse finančne transakcije, razen za finančne transakcije, ki so v zvezi s pogodbami na izvedene finančne instrumente,
- 0,01 % za finančne transakcije v zvezi s pogodbami na izvedene finančne instrumente.

Še do danes ni bilo dogovora o tem kdaj in kako se bo davek na finančne transakcije začel izvajati v okviru okrepljenega sodelovanja (KPMG International Cooperative, 2017, str. 8).

1.4.2 Davek na finančne dejavnosti

IMF je z namenom pravičnejše obdavčitve finančnega sektorja leta 2010 predlagal davek na finančne dejavnosti, ki bi lahko nadomestil izpad prihodkov zaradi izvzetja finančnega sektorja iz obdavčitve z DDV (European Commission, 2010, str. 19). Evropska komisija je še istega leta podprla predlog in predlagala uvedbo davka na finančne dejavnosti na ravni EU. Omenjeni davek bi obdavčil dobičke gospodarskih družb v finančnem sektorju. Davek bi dejansko obdavčil gospodarske družbe in ne posameznih akterjev, kot to velja pri davku na finančne transakcije (Slovenska tiskovna agencija, 2010).

IMF je predvidel naslednje različice davka na finančne dejavnosti (Keen, Krellove & Norregaard, 2010, str. 118; European Commission, 2010, str. 14):

- davek na finančne dejavnosti 1 (v nadaljevanju FAT-1), kot davek, ki je namenjen ublažitvi dolgotrajnih nepopolnosti obdavčitve finančnega sektorja v okviru DDV;
- davek na finančne dejavnosti 2 (v nadaljevanju FAT-2), ki je namenjen obdavčitvi ekonomskih rent v finančnem sektorju;
- davek na finančne dejavnosti 3 (v nadaljevanju FAT-3), ki obdavčuje visoka tveganja.

Davek na finančne dejavnosti bi lahko pripomogel k izboljšanju obdavčitve finančnih institucij v EU. FAT-1 predvideva veliko širšo davčno stopnjo, kot pa FAT-2 in FAT-3, ki ciljata le na določene elemente FAT-1 (Shaviro, 2012, str. 13).

FAT-1 bi temeljil na obdavčitvi postavk v računovodskih izkazih finančnih institucij in ne na obdavčitvi transakcij, kot je to značilno za davek na finančne transakcije. Davek je zasnovan tako, da osnovni koncept DDV-ja prenese na plače in dobiček v finančnem sektorju. Metodologija izračuna se sicer razlikuje od metodologije, ki je uporabljena za izračun DDV. Seštevek plač in dobička, ki je zmanjšan za investicije, je predlagana davčna osnova (Shaviro, 2012, str. 13-14).

V finančnem sektorju je bilo v preteklosti opaziti visoke dobičke in plače, ki so bile izplačane. Namen FAT-2 je obdavčiti ekonomske rente, ki so prisotne v sektorju. Točneje bi davčno osnovo predstavljale plače in dobički nad določenim pragom. S tem bi zagotovili obdavčenje donosa, ki je nad normalnim donosom. Pri plačah bi bil normalen donos višina plače, ki jo delavec za podobno delovno mesto, ki zahteva podobno izobrazbo in sposobnosti, zasluži drugje v gospodarstvu. Zaslužek nad tem pragom bi predstavljal rento, ki bi bila predmet obdavčitve. Prav tako, bi davčna osnova zajemala tudi izplačila bonusov in dobičkov delniških opcij (Keen, Krelove & Norregaard, 2010, str. 130-131; European Commission, 2010, str. 19-20).

Obdavčenje rent je ekonomsko učinkovit način zbiranja prihodkov, saj ne povzroča izkrivljanja konkurence. Kdo bi bil zavezanec za FAT-2 še ni točno določeno. V primeru, da bi bile zavezane za plačilo davka vse finančne institucije, bi bili administrativni stroški visoki. Druga možnost je, da bi davek plačale izključno večje finančne institucije, katere imajo pogosto nižje stroške izposojanja in posledično višje ekonomske rente (Keen, Krelove & Norregaard, 2010, str. 133-134; European Commission, 2010, str. 20).

Managerji, delničarji in investitorji v finančnem sektorju za svoje napake ne odgovarjajo v enaki meri, kot so deležni nagrad v primeru uspeha. Stroškov neuspeha ne nosijo sami, vendar družba kot celota. Posledično se zelo naklonjeni tveganju, bolj kot je to družbeno zaželeno. Visoka donosnost v finančnem sektorju je lahko znak prevzemanja prevelikega tveganja, zato je predlagano višje obdavčenje visokih donosov v primerjavi z nižjimi donosi na kapital. FAT-3 bi lahko pripomogel k bolj učinkovitemu prevzemanju tveganj v finančnem sektorju (Keen, Krelove & Norregaard, 2010, str. 135; European Commission, 2010, str. 19-20).

Davčno osnovo FAT-3 bi predstavljali zelo visoki dobički in nagrade. Prag bi bil postavljen višje od normalnega donosa, tako bi obdavčili le tiste, ki imajo največji vpliv na odločitve glede prevzemanja tveganj. Davčna stopnja ni bila predlagana, vendar bi morala biti relativno visoka, da bi dosegla željene učinke (Keen, Krelove & Norregaard, 2010, str. 135; European Commission, 2010, str. 20-21).

Vse različice FAT bi finančne storitve podražile, kar bi posledično lahko vodilo do drastičnega zmanjšanja finančnega sektorja, vendar pa je potrebno obdavčiti tudi finančni sektor. FAT-1 bi lahko služil kot dopolnitev DDV-ju, medtem ko bi FAT-2 in FAT-3 pripomogla k bolj učinkovitemu trgu in preprečitvi prevzemanja prevelikih tveganj (European Commission, 2010, str. 19).

V EU je finančni sektor z davkom na finančne dejavnosti obdavčen le na Danskem. Zunaj EU so davek na finančne dejavnosti na Islandiji uvedli leta 2012 in na Norveškem leta 2017 (KPMG International Cooperative, 2017, str.5).

1.4.2.1 Švedska

Na Švedskem je bil vladni odbor imenovan maja 2015 z namenom ukrepanja, ker so finančne storitve oproščene plačila DDV. Konec leta 2016 je odbor vladi predlagal uvedbo davka na finančne dejavnosti v višini 15 %. Predlagana davčna osnova je seštevek vseh plač izplačanih v davčnem obdobju. Sprva je bilo predvideno, da naj bi davek na finančne aktivnosti v veljavo prišel 1. januarja 2018, vendar še vedno niso dosegli nobenega dogovora (KPMG International Cooperative, 2016).

1.4.2.2 Danska

Na Danskem so davek na finančne dejavnosti uvedli že leta 1990. Zavezane za plačilo so banke in ostale finančne institucije ter nekateri drugi sektorji, ki so prav tako izvzeti iz plačila DDV. Davčna osnova je sestavljena iz seštevka celotnih stroškov plač v davčnem letu (pokojnina, bonusi, prispevki na plače, ugodnosti,...). Davčna stopnja znaša 14,1 % in je veliko višja kot v preostalih nordijskih državah. Na Islandiji znaša stopnja davka 5,5 %, medtem ko je na Norveškem še nekoliko nižja in znaša 5 % (KPMG International Cooperative, 2016; KPMG International Cooperative, 2017, str. 6).

2 DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

2.1 Opis in značilnosti

Po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2), Ur.l. RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, je zavezanec za DDPO vsaka pravna oseba domačega ali tujega prava.

Glavna naloga EU pri obdavčitvi z DDPO je zagotavljanje nediskriminacije in prostega pretoka na enotnem trgu. Pri določanju davčnih stopenj EU nima neposredne vloge, tako da vsaka država članica sama določi davčno stopnjo. DDPO plačujejo gospodarske družbe v vseh državah članicah EU, vendar se davčna stopnja med državami kar močno razlikuje.

Za leto 2018 v Sloveniji znaša stopnja DDPO 19 %. Najnižja stopnja je na Madžarskem in znaša 9 %, medtem ko je na Malti kar 35 % (European Commission, 2017, str. 32).

Podjetje samo izračuna davčno osnovo in v skladu z veljavno zakonodajo obračuna davek za posamezno davčno obdobje. Davčno obdobje je načeloma enako koledarskemu letu. Lahko se razlikuje od koledarskega leta, vendar ne sme biti daljše od 12 mesecev. Obračun DDPO mora podjetje oddati najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, v primeru da je koledarsko leto enako poslovnemu letu. V nasprotnem primeru mora podjetje obračun oddati najkasneje v 3 mesecih po preteku davčnega obdobja (Finančna uprava Republike Slovenije, 2016).

Pri izračunu DDPO podjetja upoštevajo različne olajšave, ki znižujejo davčno osnovo. Računovodska osnova se lahko tudi poveča, kajti nekateri stroški niso davčno priznani. Posledično se plačan davek in davek izračunan po predpisani stopnji razlikujeta (Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije, brez datuma).

2.2 Pomen davka od dohodkov pravnih oseb

V zadnjem sprejetem proračunu Republike Slovenije iz 13. decembra 2017 je za leto 2018 predvidenih 811,62 milijona evrov prihodka od DDPO, kar je tudi razvidno iz tabele 1. DDPO predstavlja 10,69 % vseh pobranih davčnih prihodkov, medtem ko DDV predstavlja kar 47,5 % (Proračun Republike Slovenije za leto 2016 (DP2016), Ur.l. RS, št. 96/15; Proračun Republike Slovenije za leto 2017 (DP2017), Ur.l. RS, št. 96/15 in 80/16; Proračun Republike Slovenije za leto 2018 (DP2018), Ur.l. RS, št. 80/16 in 71/17).

Tabela 1: Prihodki proračuna Republike Slovenije v mio EUR

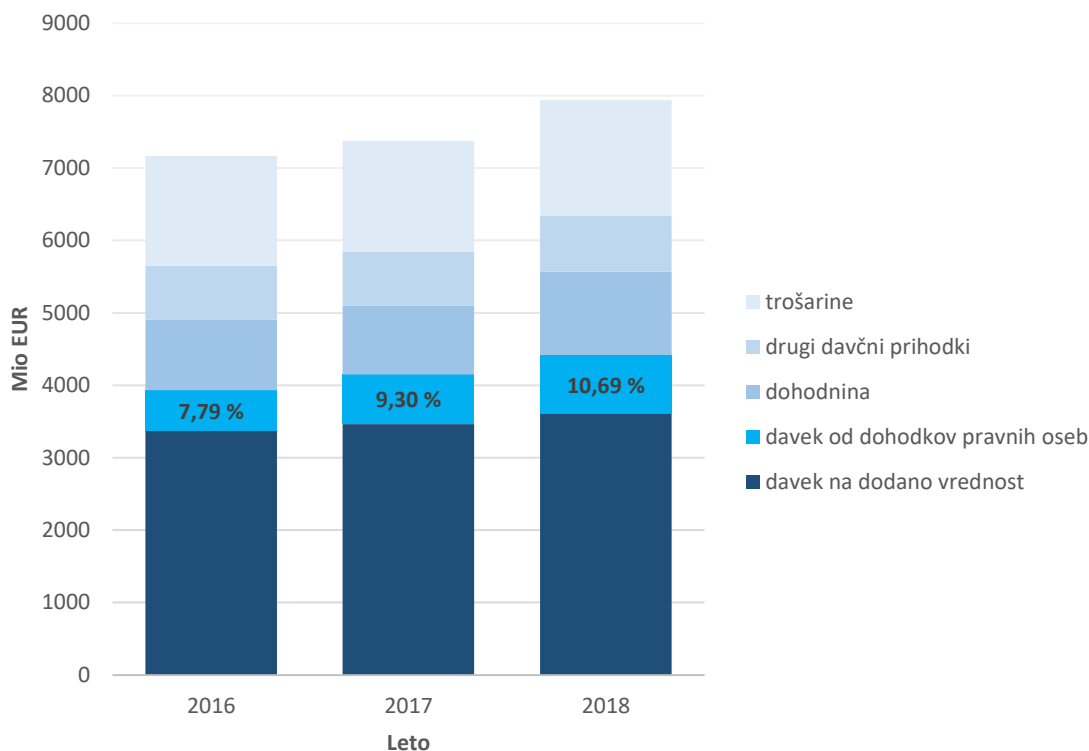
	2016	2017	2018
Davčni prihodki	7.168,80	7.374,36	7.936,00
Davek na dodano vrednost	3.371,99	3.464,03	3.605,68
Trošarine	1.517,08	1.528,43	1.590,47
Dohodnina	977,45	948,62	1.148,90
Davek od dohodkov pravnih oseb	558,79	685,89	811,62
Drugi davčni prihodki	743,49	747,39	779,33
Ostali prihodki	1.532,03	1.471,62	1.740,20
Vsi prihodki v proračun RS	8.700,83	8.845,97	9.676,20

Vir: DP2016, DP2017 & DP2018.

Kljub temu da DDPO ni eden izmed treh najpomembnejših davkov, pomembno prispeva v slovenski proračun. DDV, dohodnina in trošarine pa so davki, ki največ prispevajo v

proračun Republike Slovenije. Na sliki 1 je razviden delež DDPO v davčnih prihodkih proračuna Republike Slovenije za pretekli dve leti in za tekoče leto.

Slika 1: Davčni prihodki proračuna Republike Slovenije v mio EUR

Vir: DP2016, DP2017 & DP2018

V letu 2017 je bilo pobranega 760,20 milijonov evrov DDPO, kar je 74,31 milijonov evrov več, kot ga je bilo predvidenega v zadnjem sprejetem proračunu za leto 2017. V letu 2016 je bilo pobranega 642,40 milijonov evrov, kar je prav tako bistveno več, kot pa je bilo predvideno v zadnjem sprejetem proračunu za leto 2016 (Statistični urad Republike Slovenije, brez datuma).

Razmerje DDPO v primerjavi z bruto domačim proizvodom (v nadaljevanju BDP) se med državami močno razlikuje. Kakšen delež v BDP predstavlja DDPO je razvidno iz tabele 2, kjer so zbrani podatki za vse države EU in povprečje le teh. Podatki so zbrani za davčna obdobja od 2010 do 2016, saj so zadnji objavljeni podatki o deležu DDPO v BDP za leto 2016.

Kot je razvidno iz tabele 2 je delež DDPO za leto 2016 v povprečju v EU znašal 2,6 % BDP. Najnižji delež DDPO je v Sloveniji in Litvi in je znašal zgolj 1,6 % BDP. Tudi v Latviji, Estoniji in na Poljskem je delež eden izmed nižjih v EU in ni presegel 2 % BDP. Na drugi strani imamo Malto, kjer je DDPO za leto 2016 predstavljal kar 6,5 % BDP.

Razlog lahko najdemo v izjemno visoki veljavni stopnji DDPO. Pomembnejši delež DDPO v BDP-ju imajo tudi v Luksemburgu in na Cipru.

Tabela 2: Davek od dohodkov pravnih oseb v % od BDP

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
EU-28	2,4	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5	2,6
Avstrija	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	2,3	2,4
Belgija	2,5	2,8	3,0	3,1	3,1	3,3	3,4
Bolgarija	1,9	1,8	1,7	2,1	2,0	2,1	2,1
Češka	3,2	3,2	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5
Ciper	5,6	6,2	5,7	6,5	6,3	5,9	5,8
Danska	2,3	2,2	2,6	2,8	2,8	2,8	2,7
Estonija	1,3	1,2	1,4	1,7	1,7	2,1	1,7
Finska	2,4	2,6	2,1	2,4	1,9	2,2	2,2
Francija	2,3	2,6	2,7	2,8	2,7	2,6	2,6
Grčija	2,5	2,1	1,1	1,1	1,9	2,2	2,5
Hrvaška	1,9	2,3	2,0	2,0	1,8	1,9	2,2
Irska	2,4	2,2	2,3	2,4	2,4	2,6	2,7
Italija	2,3	2,2	2,3	2,5	2,2	2,0	2,1
Latvija	1,0	1,4	1,6	1,6	1,5	1,6	1,7
Litva	1,0	0,8	1,3	1,4	1,4	1,5	1,6
Luksemburg	5,8	5,0	5,1	4,8	4,3	4,4	4,6
Madžarska	1,1	1,1	1,3	1,2	1,5	1,7	2,2
Malta	5,7	5,4	5,9	6,2	6,1	6,3	6,5
Nemčija	2,1	2,4	2,5	2,4	2,4	2,4	2,7
Nizozemska	2,3	2,2	2,1	2,2	2,6	2,7	3,3
Poljska	1,9	2,0	2,1	1,8	1,7	1,8	1,8
Portugalska	2,7	3,1	2,7	3,3	2,8	3,1	3,1
Romunija	2,0	2,3	1,9	2,0	2,1	2,3	2,2
Slovaška	2,5	2,4	2,4	2,9	3,3	3,7	3,5
Slovenija	1,8	1,7	1,2	1,2	1,4	1,5	1,6
Španija	2,0	1,9	2,3	2,2	2,1	2,4	2,3
Švedska	3,1	3,0	2,5	2,7	2,6	2,9	2,8
Velika Britanija	2,9	2,9	2,7	2,6	2,5	2,5	2,8

Vir: European Commission (2018, str. 186).

2.3 Davčna osnova

2.3.1 Davčne olajšave

Zavezanec lahko z namenom znižanja davčne osnove uveljavlja naslednje davčne olajšave (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 8):

- olajšava za vlaganje v raziskave in razvoj (v nadaljevanju R&R),
- olajšava za zaposlovanje,
- olajšava za investiranje,
- olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,

- olajšava za donacije,
- olajšave za zaposlovanje in olajšave za investiranje v določenih regijah.

2.3.1.1 Olajšava za vlaganja v R&R

Zavezanec lahko od 1.januarja 2012 uveljavlja olajšavo v višini 100 % zneska investiranega v vlaganja za notranje raziskovalne in razvojne dejavnosti ter nakup raziskovalnih in razvojnih storitev. V primeru neizkoriščenega dela ali celotne olajšave, lahko zavezanec zmanjšuje davčno osnovo tudi v prihodnjih petih davčnih obdobjih. Zavezanec ne more uveljavljati davčne olajšave le v primeru, če so vlaganja v R&R financirana iz nepovratnih sredstev Republike Slovenije ali proračuna EU. Olajšava za vlaganja v R&R se izključuje z olajšavo za investiranje, ki je opredeljena v 55.a členu ZDDPO (ZDDPO-2, 55. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 9).

2.3.1.2 Olajšava za zaposlovanje

Zmanjšanje davčne osnove lahko zavezanec uveljavlja največ v višini davčne osnove v naslednjih primerih (ZDDPO-2, 55.b člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 10):

- za zaposlitev osebe mlajše od 26 let oziroma starejše od 55 let, ki je bila vsaj 6 mesecev pred zaposlitvijo prijavljena kot brezposelna oseba na Zavodu RS za zaposlovanje. V zadnjih 24 mesecih ta oseba ni smela biti zaposlena pri tem zavezancu ali njegovi povezani osebi. Zavezanec mora na novo zaposleno osebo zaposliti za nedoločen čas in s tem povečati skupno število zaposlenih v davčnem obdobju za katerega uveljavlja olajšavo. Zavezanec lahko davčno osnovo zniža za 45 % plače na novo zaposlene osebe v prvih 24 mesecih.,
- za zaposlitev invalida po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-UPB2). Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 50 % plače te osebe. V primeru, da zavezanec zaposli invalidno osebo s 100 % telesno okvaro oziroma gluho osebo, lahko uveljavlja davčno olajšavo v višini 70 % plače te osebe.,
- za sprejem vajenca, dijaka oziroma študenta po učni pogodbi za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju. Zavezanec si lahko zniža davčno osnovo v višini plače te osebe, vendar ne več kot 20 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.

2.3.1.3 Olajšava za investiranje

Zavezanec lahko uveljavlja davčno olajšavo za investiranje v opremo in v neopredmetena sredstva v višini 40 % investiranega zneska, vendar največ v višini davčne osnove. Med opremo ne spadajo pohištvo, pisarniška oprema (računalniška oprema se izključuje) in

motorna vozila, pri katerih so izvzeti osebni avtomobili in avtobusi na hibridni in električni pogon ter avtobusi in tovorna motorna vozila z motorjem, ki ustrezajo določenim emisijskim zahtevam. Dobro ime, stvarne pravice na nepremičninah in druge podobne pravice se ne štejejo kot neopredmetena sredstva (ZDDPO-2, 55.a člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 10).

Zavezanec lahko davčno olajšavo uveljavlja največ v višini davčne osnove. Za neizkoriščen del davčne olajšave lahko zavezanec zmanjšuje davčno osnovo tudi v prihodnjih petih davčnih obdobjih po obdobju vlaganja. Zavezanec ne more uveljavljati omenjene olajšave v primeru, da so oprema oziroma neopredmetena sredstva financirana iz nepovratnih sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti ter proračuna Republike Slovenije ali EU. V primeru, da zavezanec odtuji opremo ali neopredmeteno sredstvo, za katero je koristil davčno olajšavo, prej kot v treh letih ali pred zaključkom amortiziranja (v primeru, da je obdobje amortiziranja krajše od treh let), mora zavezanec povečati davčno osnovo za znesek neizkoriščene davčne olajšave (ZDDPO-2, 55.a člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 10).

2.3.1.4 Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje

Zavezanec (delodajalec) lahko uveljavlja olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje v primeru, da financira pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja in izpolnjuje pogoje v zvezi s kolektivnim dodatnim pokojninskim zavarovanjem po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). Premije mora plačevati v korist zavarovancem (delojemalcem) izvajalcu pokojninskega načrta, ki ima sedež v Sloveniji ali drugi državi članici EU. Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja največ do 24 % obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in ne več kot 2.390 evrov letno za posameznega zavarovanca (delojemalca). Zavezanec lahko davčno osnovo uveljavlja največ v višini davčne osnove (ZDDPO-2, 58. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 11).

2.3.1.5 Olajšava za donacije

Zavezanec lahko davčno osnovo zmanjša za znesek izplačil za dobrodelne, športne, humanitarne, invalidske, socialno varstvene, vzgojno-izobraževalne, znanstvene, zdravstvene, ekološke, kulturne, religiozne ter splošno koristne namene. Olajšavo lahko zavezanec uveljavlja, če je bila le ta dana v denarju ali v naravi. V primeru, da je bila dana v naravi, je vrednost donacije določena s knjigovodsko vrednostjo. Za priznavanje davčne olajšave je pomembno, da je bila donacija izplačana rezidentom Slovenije ali drugih držav članic EU, ki so ustanovljeni po posebnih predpisih za opravljanje nepridobitnih dejavnosti. Davčno olajšavo lahko zavezanec uveljavlja tudi za izplačila v države članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP). Olajšave ni mogoče uveljavljati za izplačila, ki so bila izplačana v države, s katerimi ni zagotovljena izmenjava informacij v zvezi s

spremljanjem teh izplačil. Zavezanec lahko davčno osnovo zmanjša največ v višini 0,3 % obdavčenega prihodka davčnega obdobja, vendar največ do višine davčne osnove (ZDDPO-2, 59. člen; Jerman & Odar, 2008, str. 433-434).

Zavezanec si lahko davčno osnovo dodatno zmanjša za največ 0,2 % obdavčenega prihodka davčnega obdobja, ki ga je namenil za kulturne namene ali prostovoljnemu društvu, ki so bili ustanovljeni za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter delujejo v javnem interesu. Vsi ostali pogoji za priznavanje olajšave so enaki pogojem iz prejšnjega odstavka (ZDDPO-2, 59. člen; Jerman & Odar, 2008, str. 435).

Zavezanec lahko zmanjša davčno osnovo za znesek vseh izplačil v davčnem obdobju, ki ustrezajo zgoraj opisanim pogojem. V primeru, da znesek izplačil presega te pogoje, lahko zavezanec zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih treh davčnih obdobjih, vendar največ do višine davčne osnove (ZDDPO-2, 59. člen; Jerman & Odar, 2008, str. 436).

2.3.1.6 Olajšave za zaposlovanje in olajšave za investiranje v določenih regijah

Zavezanci iz Pomurske regije lahko pod določenimi pogoji in skladno z Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2019 (ZRPPR1015) uveljavljajo davčno olajšavo za investiranje v nove začetne investicije v opremo in neopredmetena sredstva v višini 70 % investiranega zneska, ter največ v višini davčne osnove. Prav tako lahko omenjeno olajšavo uveljavljajo zavezanci, ki imajo sedež in dejansko svojo dejavnost izvajajo na območjih Pokolpja, Maribora z okolico, Hrastnika, Radeč in Trbovelj (območja z visoko brezposelnostjo). Poleg tega, pa morajo zavezanci izpolnjevati pogoje tudi po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2) in kriterije iz Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 11).

Prav tako lahko pod določenimi pogoji skladno z ZRPPR1015 zavezanec uveljavlja tudi zmanjšanje davčne stopnje v višini 70 % stroškov prikrajšanih delavcev (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 11). Za prikrajšanega delavca se šteje vsaka oseba, ki izpolnjuje vsaj enega izmed naslednjih pogojev (Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe, člen 2):

- v preteklih šestih mesecih ni imela redno plačane zaposlitve;
- je stara med 15 in 24 let;
- nima dokončane višje srednje stopnje izobrazbe ali poklicne kvalifikacije oziroma je v obdobju dveh let po zaključku rednega izobraževanja in še ni pridobila prve redne plačane zaposlitve;
- je starejša od 50 let;

- živi sama in ima vsaj enega vzdrževanega člana;
- dela v sektorju ali ima poklic v državi članici EU, kjer je neravnovesje med spoloma vsaj 25 % višje od povprečnega neravnovesja med spoloma v vseh gospodarskih sektorjih v državi članici EU, ter spada v skupino, ki je zastopana v manjšem številu;
- je član etnične manjšine v državi članici EU in želi razvijati svoj lingvistični profil, poklicno usposabljanje ali delovne izkušnje z namenom povečanja svojih možnosti dostopa do redne zaposlitve.

2.3.2 Davčno nepriznani odhodki

Tisti odhodki, ki niso potrebni za pridobitev prihodkov, ki so obdavčeni po ZDDPO-2, so davčno izvzeti oziroma se za davčne namene ne priznajo. Med davčno nepriznane odhodke spadajo tisti odhodki, ki niso neposredno povezani in potrebni za opravljanje dejavnosti, imajo značaj zasebnosti ali niso skladni z običajno poslovno prakso (ZDDPO-2, 29 člen).

Tisti odhodki, ki niso povezani s poslovanjem ter delovanjem zavezanca in ustvarjanjem njegovih prihodkov, so odhodki, ki imajo značaj zasebnosti. Med odhodke, ki niso običajni z običajno poslovno prakso spadajo tisti odhodki, ki niso običajni pri poslovanju v posamezni dejavnosti glede na pretekle izkušnje in v primerjavi z drugimi dejavnostmi. Kljub temu, so davčno priznani tisti odhodki, ki nastanejo v izrednih okoliščinah (naravne nesreče in drugi izredni in ne pogosti odhodki) (ZDDPO-2, 29 člen; Jerman & Odar, 2008, str. 277-278).

Po 30. členu ZDDPO-2 so ne glede na druge določbe v celoti davčno nepriznani naslednji odhodki:

- izplačila dohodkov, ki so podobni dividendam, vključno s prikritim izplačilom dobička;
- odhodki, ki so namenjeni pokrivanju izgub iz preteklih let;
- stroški, ki se nanašajo na privatno življenje (zabava, oddih, šport in rekreacijo) vključno z davkom na dodano vrednost;
- stroški prisilne izterjave davkov in drugih dajatev;
- kazni, ki jih izreče pristojni organ;
- davki, katere je plačal družbenik kot fizična oseba;
- DDV, katerega davčni zavezanec v skladu z Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1) ni uveljavljal kot odbitek in je to pravico imel;
- obresti od nepravočasno plačanih davkov in drugih dajatev;
- obresti od posojil, ki so bila prejeta od oseb, ki imajo sedež, kraj dejanskega poslovanja ali prebivališča v državah (izvzete so države članice EU) v katerih je splošna oz. povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom ZDDPO-2;
- donacije;

- podkupnine in ostale oblike premoženjskih koristi, ki so bile dane fizičnim in pravnim osebam z namenom nastanka ali ne nastanka določenega dogodka.

V višini 50 % so davčno priznani naslednji odhodki (ZDDPO-2, 31. člen):

- stroški reprezentance (pogostitve, zabave in darila ob poslovnih srečanjih zavezanca s poslovnimi partnerji);
- stroški nadzornega sveta in drugega organa, ki opravlja funkcijo nadzora.

Rezervacije, ki so oblikovane v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju SRS) ali Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP) se takoj priznajo v višini 50 %. Del rezervacij, ki ni bil priznan, se davčno prizna ob porabi le teh. V davčno osnovo se zato tudi ne všteva del prihodkov iz naslova odprave ali porabe rezervacij, kateri ni bil davčno priznan ob oblikovanju le teh (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017a, str. 3; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 6).

Rezervacije pri bankah, borznoposredniških hišah in zavarovalnicah so deležne posebne obravnave v primerjavi z rezervacijami v nefinančnem sektorju. V primeru, da so rezervacije oblikovane v skladu s standardi, so v celoti davčno priznane že ob oblikovanju (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017a, str. 3).

Med davčno nepriznane odhodke spadajo tudi obresti od presežka posojil, ki so bila prejeta od delničarja ali družbenika, ki ima kadarkoli v tekočem davčnem obdobju v lasti (posredno ali neposredno) najmanj 25 % delnic ali deležev, v primeru da ta posojila presegajo štirikratnik zneska tega delničarja ali družbenika v kapitalu zavezanca. Davčno priznani odhodki so le v primeru če zavezanec dokaže, da bi lahko presežek posojil dobil od nepovezane osebe (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 6).

V primeru prevrednotenja in odpisa terjatev, se davčno priznajo odhodki v obračunanih zneskih v skladu z 12. členom ZDDPO-2. Znesek prevrednotenja in odpisa terjatev ne sme presegati zneska, ki je enak aritmetični sredini dejansko odpisanih terjatev v preteklih treh davčnih obdobjih in 1 % obdavčljivih prihodkov tekočega davčnega obdobja. V primeru, da znesek prevrednotenja ali odpisa terjatev presega ta znesek, se preostanek davčno prizna ob odpisu celote ali dela terjatev, vendar pod določenimi pogoji. Odhodki, ki so nastali zaradi prevrednotenja ali preračuna terjatev, ki jih je po računovodskih standardih potrebno prevrednotiti zaradi spremembe valutnega tečaja, so v celoti davčno priznani odhodki (ZDDPO-2, 20. in 21. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 6).

Odhodki zaradi prevrednotenja, ki so posledica oslabitve finančnih naložb, se za davčne namene ne priznajo. V primeru odprave oslabitve, pa so iz davčne osnove izvzeti tudi prihodki, ker finančni odhodki zaradi oslabitve prav tako niso bili davčno priznani in niso zniževali davčne osnove. Odhodki zaradi oslabitve se davčno ne priznajo ob njihovem

nastanku, ampak se priznajo ob odtujitvi, zamenjavi ali odpravi finančnega inštrumenta. Izjema so finančne naložbe, ki jih podjetje vrednoti po pošteni vrednosti, prek poslovnega izida, saj se ti odhodki priznajo tudi za davčne namene že ob njihovem nastanku (ZDDPO-2, 22. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 6).

V primeru oslabitve dobrega imena, se odhodki priznajo v obračunani vrednosti, vendar največ do 20 % prvotno izkazane vrednosti dobrega imena. V primeru, da obračunani znesek presega to vrednost, se ta del prizna v prihodnjih davčnih obdobjih. Vendar preneseni znesek in tekoči odhodki prevrednotenja zaradi oslabitve dobrega imena skupaj ne smejo presegati 20 % prvotno izkazane vrednosti dobrega imena (ZDDPO-2, 23. člen).

Amortizacija se kot davčno priznani odhodek prizna v obračunani višini po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in z upoštevanjem najvišjih amortizacijskih stopenj. V primeru, da je obračunana po višji stopnji, kot je določeno z ZDDPO-2, se presežni del prizna kot davčni odhodek v prihodnjih davčnih obdobjih. Najvišje letne amortizacijske stopnje po ZDDPO-2 so (ZDDPO-2, 33. člen):

- 3 % za gradbene objekte (vključno z naložbenimi nepremičninami);
- 6 % za dele gradbenih objektov (vključno z deli naložbenih nepremičnin);
- 10 % za druga vlaganja in večletne nasade;
- 20 % za opremo, vozila, mehanizacijo in osnovno čredo;
- 33,3 % za opremo in dele opreme za raziskovalne dejavnosti;
- 50 % za računalniško, strojno in programsko opremo.

Pri davčnem obračunu za leto 2017 se amortizacija dobrega imena ne prizna več kot davčno priznan odhodek, do vključno leta 2016 pa je bila amortizacija dobrega imena davčno priznan odhodek (Kunstek, 2018; ZDDPO-2, 33. člen).

Posebne obravnave so deležna opredmetene osnovna sredstva, ki imajo dobo uporabnosti daljšo od enega leta in nabavna vrednost le tega ne presega 500 evrov, saj je odhodek davčno priznan v celoti ob prenosu v uporabo.

V skladu s SRS in Mednarodnimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju MRS) se pri ugotavljanju nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in določitvi osnove, ki se amortizira, v nabavno vrednost všteto tudi stroški razgradnje, odstranitve ter obnove mesta. Amortizacija, ki je obračunana od povečane davčne osnove in v primeru, da so bile za te odhodke oblikovane rezervacije, se obravnava enako kot stroški rezervacij v skladu z 20. členom ZDDPO-2 (davčno priznanih je 50 % odhodkov) (ZDDPO-2, 33. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 7).

Po 2. členu ZDDPO-2 se v obračunanih zneskih kot davčni odhodki priznajo plače, druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo in nadomestila plač. Omenjeni odhodki morajo biti

izplačani v skladu z zakonom ozirom s pogodbo o zaposlitvi. Pod druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo spadajo stroški bonitet, ki jih ureja 39. člen Zakona o dohodnini (ZDoh-2), in stroški nagrad vajencem, ki so obračunani v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1), Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju (ZPSI-1) in Zakonom o dohodnini (ZDoh-2). Pod druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo spadajo tudi regres za letni dopust, jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi, solidarnostne pomoči in povračila stroškov v zvezi z delom. Stroški prevoza na delo in z dela, stroški prehrane, terenski dodatek, nadomestilo za ločeno življenje in povračila stroškov na službenem potovanju (dnevnice, povračilo stroškov prevoza in povračilo stroškov prenočišča) spadajo med stroške v zvezi z delom. Vsi ti stroški morajo biti obračunani in izplačani v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1) in veljavno kolektivno pogodbo (ZDDPO-2, 35. člen; Jerman & Odar, 2008, str. 321-326).

2.3.3 Neobdavčeni prihodki

V skladu z 24. členom ZDDPO-2 so iz davčne osnove izvzete prejete dividende in drugi deleži iz dobička (ne velja za skrite rezerve, ki niso bile predmet obdavčitve pri izplačevalcu) z namenom odprave ekonomskega dvojnega obdavčenja. Izplačevalec mora biti zavezanec za davek po ZDDPO-2 oziroma rezident v državi članici EU za davčne namene. Omenjeni dohodki so izvzeti iz davčne osnove le v primeru, če so bili vključeni v davčno osnovo v tekočem ali v preteklih davčnih obdobjih (ZDDPO-2, 24. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 4).

Zavezanec, ki ustvari dobiček od odsvojitve lastniških deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, lahko iz davčne osnove izvzame 50 % tega dobička. Izpolnjevati mora vse naslednje pogoje (ZDDPO-2, 25. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 4-5):

- zavezanec mora biti udeležen v kapitalu oziroma v upravljanju v višini najmanj 8 %,
- zavezanec mora biti udeležen v kapitalu oziroma v upravljanju najmanj 6 mesecev,
- v tem obdobju mora nepretrgoma za poln delovni čas zaposlovati najmanj 1 osebo.

Posledično se v primeru izgube od odsvojitve lastniških deležev v davčno osnovo všteva 50 % odhodkov. Celotni dobiček se ne všteva v davčno osnovo v primeru, da je bil ustvarjen iz odsvojitve lastniških deležev v družbi tveganega kapitala, vendar le pod določenimi pogoji iz 6 odstavka 25. člena ZDDPO-2. Izvzetje dobička iz davčne osnove ni mogoče v primeru, da je bil le ta ustvarjen iz naložb v lastniške deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, ki imajo sedež ali kraj dejanskega poslovanja v državah (izvzete so države članice EU) v katerih je splošna oz. povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom ZDDPO-2 (ZDDPO-2, 25. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 4-5).

Če zavezanec, ki je že uveljavljal pravico do izvzema dobičkov od odsvojitve lastniških deležev iz davčne osnove, v obdobju 10-ih let po ustanovitvi izpelje postopek likvidacije, stečaja ali poslovna enota nerezidenta, ki se nahaja v Sloveniji preneha s poslovanjem, mora zavezanec opraviti poračun že uveljavljenih davčnih ugodnosti v zadnjih petih davčnih obdobjih. Namen te določbe je preprečevanje izogibanja plačevanju davka (ZDDPO-2, 25. člen; Jerman & Odar, 2008, str. 260).

Dobiček, ki je ustvarjen z odsvojitvijo lastniških deležev ali delnic v bankah, v zameno za izdajo ali prenos lastnih lastniških deležev ali delnic druge družbe, se v celoti izvzame iz davčne osnove (ZDDPO-2, 25. člen).

Po 26. členu ZDDPO-2 mora zavezanec povečati davčno osnovo za 5 % zneska v davčnem obdobju prejetih dohodkov, ki so bili po 24. in 25. členu tega zakona izvzeti iz davčne osnove. Povečanje davčne osnove se nanaša na odhodke, ki omogočajo prihodke, ki so izvzeti iz davčne osnove (Guzina, 2011; ZDDPO-2, 26. člen).

2.3.4 Davčna izguba

V primeru, da davčno priznani odhodki presegajo davčne prihodke je ugotovljena davčna izguba. V prihodnjih davčnih obdobjih lahko zavezanec zmanjšuje davčno osnovo. Zavezanec najprej zmanjša davčno osnovo za davčno izgubo starejšega datuma (v primeru davčnih izgub iz več davčnih obdobji). Od 1. januarja 2013 je možno zmanjševanje davčne osnove zaradi davčnih izgub iz preteklih let največ v višini 50 % davčne osnove tekočega davčnega obdobja (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017b, str. 3).

Zavezanec davčne izgube ne more zmanjševati v primeru, če se v davčnem obdobju lastništvo delniškega kapitala, kapitalskih deležev ali glasovalnih pravic zavezanca posredno ali neposredno spremeni za več kot 50 % glede na začetek davčnega obdobja in hkrati zavezanec že dve leti pred spremembo lastništva ne opravlja dejavnosti oziroma dve leti pred ali po spremembi lastništva bistveno spremeni dejavnost (ZDDPO-2, 36.člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2017b, str. 3).

2.3.5 Druge posebnosti pri ugotavljanju davčne osnove

Finančni sektor je pri določanju davčne osnove za DDPO deležen enake davčne obravnave kot nefinančni sektor, razen v primeru, ko zakon določa drugače. Pri obdavčenju z DDPO se finančni sektor od nefinančnega razlikuje po neuporabi pravila tanke kapitalizacije v finančnem sektorju. Prav tako kot v Sloveniji, se to pravilo za finančni sektor ne uporablja tudi v mnogih drugih državah, med drugim na Danskem, v Bolgariji in Latviji (Chaudhry, Mullineux & Agarwal, 2015, str.3, 10-11).

Banke so deležne posebne obravnave pri prevrednotenju finančnih naložb zaradi oslabitve posojil, ki so vrednotene po metodi odplačne vrednosti. Davčno so priznani odhodki do zneska, ki ga določa Zakon o bančništvu (ZBan-2) (ZDDPO-2, 22. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 6).

Rezervacije pri bankah, borznoposredniških družbah in zavarovalnicah se obravnavajo posebej in jih ureja 34. člen ZDDPO-2. Finančne institucije morajo posebne rezervacije oblikovati tudi v skladu z MSRP 9. Banke morajo oblikovati rezervacije za posebna tveganja, ki se davčno priznajo v obračunanih zneskih, vendar največ do višine, ki je določena v zakonu, ki ureja bančništvo. Borznoposredniške družbe oblikujejo posebne rezervacije, ki se prav tako davčno priznajo v obračunanih zneskih, vendar največ do višine, ki je opredeljena v zakonu, ki ureja trg vrednostnih papirjev. Zavarovalnice morajo oblikovati posebne zavarovalno-tehnične rezervacije, ki se priznajo v obračunanih zneskih, vendar največ do višine, ki je opredeljena v zakonu, ki ureja zavarovalništvo (ZDDPO-2, 34. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2017a, str. 3).

Banke morajo od 1. januarja 2018 v skladu s 26. členom Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja v bankah in hranilnicah, Ur.l. RS, št. 68/17, ter MSRP glede na kreditno sposobnost dolžnikov pravočasno oblikovati rezervacije in popravke vrednosti za izgube iz kreditnega tveganja. Prav tako morajo banke, glede na kreditno tveganje celotnega portfelja in posameznih segmentov le tega, redno spremljati popravke vrednosti in rezervacije za izgube iz kreditnega tveganja.

Od 1. januarja 2018 je obvezna uporaba novega MSRP 9 za vsa podjetja razen za zavarovalnice, ki bodo na nov standard prešle najkasneje z začetkom davčnega obdobja 2021. MSRP 9 bo v celoti nadomestil MRS 39 in bo predvsem vplival na računovodske izkaze bank in ostalih finančnih institucij (Hauptman, 2017; Korošec Lavrič, 2017).

Podjetja bodo morala na novo presoditi način razvrščanja in merjenja finančnih instrumentov, kajti standard uvaja nova merila za razvrščanje finančnih instrumentov, ter njihove oslabitve. Prav oslabitve so področje, ki je deležno največjih sprememb v novih standardih. Oslabitve so v MRS 39 temeljile na konceptu nastale izgube, MSRP 9 pa bo temeljil na konceptu pričakovanih izgub. Oslabitve se bodo ocenjevale na podlagi preteklih izkušenj z upoštevanjem pričakovanih za prihodnja obdobja (Hauptman, 2017; Korošec Lavrič, 2017).

Za ugotavljanje davčne osnove pri spremembah računovodskih usmeritev je relevanten 14. člen ZDDPO-2, ki navaja, da se zneski, ki predstavljajo razlike zaradi sprememb računovodskih usmeritev (pri ugotavljanju davčne osnove) pripoznajo v obdobju spremembe računovodske usmeritve, kar je v tem primeru davčno obdobje, ki se je pričelo 1. januarja 2018 (ZDDPO-2, 14. člen).

2.3.6 Izračun davka od dohodkov pravnih oseb na primeru banke Abanka d.d.

Na primeru banke Abanka d.d. za leto 2017 bom podrobneje predstavila kako banke v skladu z ZDDPO-2 in MSRP obračunajo DDPO po veljavni stopnji, katere prilagoditve naredijo in koliko DDPO dejansko plačajo.

Tabela 3: Izračun davka od dohodkov pravnih oseb na primeru banke Abanka d.d.

	v 1.000 EUR
Poslovni izid pred obdavčitvijo iz rednega poslovanja	47.835,00
DDPO 19 %	9.089,00
19 % od neobdavčenih prihodkov	-878,00
19 % od davčno nepriznanih odhodkov	781,00
Davčne olajšave in pokrivanje davčne izgube	-5.009,00
	3.983,00
Davek iz prejšnjih let	642,00
Neto črpani odloženi davki	590,00
DDPO za plačilo	5.215,00

Vir: Abanka d.d. (2018, str. 210).

Dobiček pred obdavčitvijo iz rednega poslovanja banke Abanka je za leto 2017 znašal 47.835 tisoč evrov. Banka je po veljavni stopnji DDPO (19 %) za leto 2017 obračunala 9.089 tisoč davka (Abanka d.d., 2018, str. 134, 210). Banke morajo obračunani davek po veljavni stopnji prilagoditi v skladu z ZDDPO-2 in MSRP. Posledično se znesek plačanega davka in davek obračunan po veljavni davčni stopnji razlikujeta. Abanka je za leto 2017 naredila naslednje prilagoditve:

- **Neobdavčeni prihodki in davčno nepriznani odhodki:** Abanka v letnem poročilu podrobneje ne navaja katere kategorije zajemajo neobdavčeni prihodki in točno kateri odhodki se za davčne namene ne priznajo. Navajajo le, da so prilagoditve za izračun DDPO narejene v skladu z veljavno zakonodajo (Abanka d.d., 2018, str. 134).
- **Davčne olajšave in pokrivanje davčne izgube:** V letnem poročilu Abanka navaja, da koristijo davčne olajšave in pokrivajo davčno izgubo iz preteklih let v skladu z veljavno zakonodajo. V letnem poročilu niso točno opredelili katere davčne olajšave so koristili v tekočem davčnem obdobju. V letu 2017 je Abanka v obračunu davka od dohodkov pravnih oseb izrabila 23.662 tisoč evrov davčne izgube iz preteklih let. Celotna davčna izguba banke konec davčnega obdobja 2017 znaša še 801.236 tisoč evrov (Abanka d.d., 2018, str. 134, 226).
- **Davek iz prejšnjih let:** V letu 2015 so davčni organi pričeli z davčnim inšpekcijskim nadzorom, katerega predmet je bil DDPO med leti 2009 in 2014. Abanki so decembra

2017 med drugim odmerili dodatnih 642 tisoč evrov obveznosti plačila davka in kazni (Abanka d.d., 2018, str. 210).

- **Odloženi davki:** Odloženi davki od dohodkov pravnih oseb so izračunani iz začasnih razlik z uporabo davčne stopnje, ki je predvidena v letu odprave začasnih razlik oziroma jih banka lahko prizna toliko, kot to dovoljujejo prihodnji dobički (Abanka d.d., 2018, str. 134, 226). Abanka je za leto 2017 črpala za 590 tisoč evrov odloženih davkov. Odloženi davki, ki so vključeni v davčni obračun za leto 2017, se nanašajo na (Abanka d.d., 2018, str. 227):
  - vrednostne papirje, ki so razpoložljivi za prodajo;
  - oslabitve kapitalskih naložb;
  - različne amortizacijske stopnje za poslovne in davčne namene;
  - rezervacije za obveznosti do zaposlencev;
  - rezervacije za reorganizacijo;
  - prenesene davčne izgube.

Tabela 4: Neto črpani odloženi davki za leto 2017

	v 1000 EUR
DDPO	4.625,00
Odloženi davki	590,00
SKUPAJ	5.215,00

Vir: Abanka d.d. (2018, str. 210).

2.4 Pregled davka od dohodkov pravnih oseb po državah

2.4.1 Davek od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji

Zavezanci za davek, ki so rezidenti Republike Slovenije so zavezani za plačilo davka od svetovnega dohodka. Nerezidenti so zavezani za plačilo davka od (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 3-4):

- dohodka, ki ima vir v Sloveniji;
- dohodka, ki ga dosega v poslovni enoti oziroma prek poslovne enote v Sloveniji;
- dohodka, za katerega je bila določena obveznost za davčni odtegljaj.

Davčna stopnja DDPO je bila spremenjena s 1. januarjem 2017 in znaša 19 %. Veljavna stopnja za davčni odtegljaj od dohodkov z virom v Sloveniji je 15 % (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 3-4).

Veljavna je tudi posebna stopnja 0 %, po kateri so obdavčeni (ZDDPO-2, 61. člen; Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 4):

- investicijski skladi, če do 30 novembra razdelijo vsaj 90 % dobička prejšnjega davčnega obdobja;
- pokojninski skladi,
- dejavnost izvajanja pokojninskega načrta zavarovalnic, če za ta del dejavnosti sestavijo ločeni davčni obračun.

Tako investicijski in pokojninski skladi, kot tudi zavarovalnice, so obdavčeni po stopnji 0 % le v primeru, da so bili ustanovljeni v skladu z zakonom, ki ureja njihovo poslovanje (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 4).

Zavezanci med davčnim obdobjem na mesečni ali trimesečni ravni plačujejo akontacijo davka. Plačilo mora biti izvedeno najkasneje v desetih dneh po zaključku meseca oziroma trimesečja. Po zaključenem davčnem obdobju zavezanec po načelu samo obdavčitve izdela davčni obračun in ga predloži davčnemu organu najkasneje tri mesece po zaključku obdobja za preteklo davčno obdobje. V primeru obveznosti za davek, mora zavezanec le to poravnati najkasneje v 30-ih dneh od predložitve davčnega obračuna. V primeru, da so bile plačane akontacije višje od obračunanega davka ob koncu obdobja, zavezanec prejme vračilo davčnega organa najkasneje v 30-ih dneh od predložitve obračuna (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 12-13).

Z namenom odprave dvojnega obdavčenja dohodkov rezidenta, ki imajo vir zunaj Slovenije, si lahko rezident pri davčnem obračunu obveznost za plačilo davka zmanjša za davek, ki ga je plačal od dohodkov, ki imajo vir izven Slovenije. Vsekakor mora zavezanec k obračunu predložiti potrebna dokazila (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018, str. 14).

Dne 8. decembra 2017 je bila objavljen novela ZDDPO-2O, Ur.l. RS, št., 69/17, ki določa, da se v ZDDPO-2 dodaja člen 15.b. Člen 15b se nanaša na finančne instrumente, katerih prevrednotenje se ne pripozna v izkazu poslovnega izida, vendar v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Zneski prevrednotenij se vključijo v davčno osnovo ob odtujitvi, zamenjavi, drugačni poravnavi ali odpravi finančnega instrumenta.

2.4.2 Davek od dohodkov pravnih oseb v EU

DDPO ureja zakonodaja v vsaki posamezni državi članici. Spodaj so navedene stopnje in opisane posebnosti za vsako posamezno državo članico EU:

- **Avstrija:** Stopnja DDPO ostaja v Avstriji nespremenjena že od leta 2005 in znaša 25 %. Tudi v primeru, da delniške družbe ali družbe z omejeno odgovornostjo izkazujejo izgubo, morajo plačati pavšalni znesek davka. Družbe z omejeno odgovornostjo morajo minimalno plačati 1.750 evrov davka, medtem ko morajo delniške družbe plačati najmanj 2.500 evrov. Podjetja lahko prenašajo izgubo v prihodnja davčna obdobja,

vendar lahko davčno osnovo zmanjšajo največ v višini 75 % obdavčljivega dohodka tekočega davčnega obdobja (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 1; Deloitte Touche Tohmatsu, 2017a, str. 10-13).

- **Belgija:** Za leto 2017 davčna stopnja DDPO za velika podjetja znaša 33,99 %. Osnovni davek znaša 33 %, vendar morajo podjetja dodatno plačati še 3 % kriznega prispevka od obračunanega zneska davka. Belgijski parlament je 22. decembra 2017 potrdil spremenjeno davčno stopnjo za davčna obdobja, ki se začnejo s 1. januarjem 2018. Skupna davčna stopnja DDPO bo znašala 29,58 %. Poleg zmanjšane osnovnega davka na 29 %, se je zmanjšal tudi krizni prispevek in bo po novem znašal 2 %. Z začetkom leta 2019 bodo zmanjšali davek na 25 %, leta 2021 pa nameravajo popolnoma ukiniti tudi krizni prispevek (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 2; KPMG International Cooperative, 2018a). Za srednje velika in mala podjetja se bo stopnja DDPO za prvih 100 tisoč evrov čistega obdavčljivega prihodka najprej zmanjšala na 20,4 %, ki bo vključevala tudi 2 % kriznega prispevka. Leto kasneje pa bo davek znašal 20 % in prav tako ne bo več vključeval kriznega prispevka (KPMG International Cooperative, 2018a).
- **Bolgarija:** Prav tako kot v drugih državah, so tudi v Bolgariji rezidenti obdavčeni po načelu svetovnega dohodka, nerezidenti pa so zavezani za plačilo davka na dohodek, ki ima vir v Bolgariji. Stopnja DDPO ostaja nespremenjena že od leta 2007 in znaša 10 %, kar je ena izmed nižjih stopenj davka v EU (KPMG International Cooperative, 2018b; PricewaterhouseCoopers, 2017b).
- **Ciper:** Od leta 2013 je veljavna stopnja DDPO 12,5 %. Za plačilo DDPO niso zavezana partnerstva. Iz plačila davka so izvzete prejete dividende in dohodek, ki ga podjetje ustvari iz prodaje vrednostnih papirjev. Dobiček, ki ga domača podjetja dosežejo v tujini načeloma ni obdavčen. Obdavčen na Cipru je le v primeru, če je efektivna davčna stopnja dobička iz tujine manjša od 6,25 % (KPMG International Cooperative, 2018b; PricewaterhouseCoopers, 2017a).
- **Češka:** Stopnja DDPO že nekaj let ostaja nespremenjena in znaša 19 %. Znižana stopnja 5 % velja za nekatere investicijske sklade, ki so podrobneje opredeljeni v njihovi zakonodaji. Pokojninski skladi so prav tako deležni posebne obravnave in za njih velja stopnja davka v višini 0 % (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 4).
- **Danska:** Davčna stopnja na Danskem se je v zadnjih letih postopoma zniževala in trenutno znaša 22 %. V večini držav so podjetja obdavčena po načelu svetovnega dohodka, kar pa ne velja za Dansko. Dohodki, ki so prejeti iz tujine in dohodki iz nepremičnine, ki ni locirana na Danskem so izvzeti iz davčne osnove. Podjetja, ki delujejo v naftni in plinski industriji so deležna višje obdavčitve, kot pa ostala podjetja v državi, saj morajo plačati 25 % DDPO (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 4).
- **Estonija:** Podjetja v Estoniji so obdavčena z 20 % davkom na distribuirani dobiček. Nerazporejeni dobički so izvzeti iz davčne osnove. Obdavčitev podjetij v Estoniji se odloži dokler dobički niso porazdeljeni. Za porazdeljene se štejejo, ko podjetje izplača

dividende. Za razdeljene dobičke se štejejo tudi plačila, ki niso neposredno povezana s poslovanjem in plačila za bonitete, darila, donacije,... Za davčna obdobja od leta 2018 naprej bo na voljo davek v višini 14 % za podjetja, ki redno delijo dobičke (KPMG International Cooperative, 2018b; PricewaterhouseCoopers, 2018b).

- **Finska:** Finska podjetja morajo zadnjih nekaj let plačevati DDPO v višini 20 % davčne osnove. Stopnja davka je še leta 2011 znašala 26 %, vendar se je v prihodnjih davčnih obdobjih znižala na še vedno veljavnih 20 %. Prav tako kot v večini drugih držav morajo podjetja, ki so rezidenti na Finskem plačati davek od svetovnega dohodka. Poslovne enote nerezidentov so prav tako zavezane za plačilo davka od svetovnega dohodka (KPMG International Cooperative, 2018b; PricewaterhouseCoopers, 2017c).
- **Francija:** V Franciji je trenutno veljavna stopnja DDPO 33,33 %. Velika podjetja morajo od zneska, ki presega 763 tisoč evrov davka, plačati tudi socialno doplačilo v višini 3,3 %. V skladu z načrtom, ki ga je predsednik vlade objavil septembra 2017, bodo v prihodnjih petih davčnih obdobjih postopoma zniževali stopnjo DDPO za vsa podjetja. Doplačilo v višini 3,3 % bo ostalo nespremenjeno. Načrt zniževanja stopnje DDPO je naslednji (KPMG International Cooperative, 2018b; KPMG International Cooperative, 2018c):
  - za davčno obdobje, ki se začne s 1. januarjem 2018 bo prvih 500 tisoč evrov obdavčljivega dobička obdavčenega z 28 %. Znesek, ki bo presegal 500 tisoč evrov bo še vedno obdavčen po stopnji 33,33 %;
  - za davčno obdobje, ki se začne s 1. januarjem 2019 bo dobiček, ki presega 500 tisoč evrov obdavčen po stopnji 31 %;
  - za davčno obdobje, ki se začne s 1. januarjem 2020 bo ves dobiček obdavčen po stopnji 28 %;
  - za davčno obdobje, ki se začne s 1. januarjem 2021 bo stopnja davka znašala 26,5 %;
  - za davčno obdobje, ki se začne s 1. januarjem 2022 bo stopnja davka znašala 25 %.
- **Grčija:** Grčija je ena izmed držav, ki je stopnjo DDPO zviševala v zadnjih letih. Leta 2012 je še znašala 20 %, medtem ko je od leta 2015 kar 29 %. Z davčnim obdobjem, ki se prične 1. januarja 2019 bo v veljavo stopila nižja stopnja davka in sicer v višini 26 %. Iz nove davčne stopnje so izvzete finančne institucije, katere bodo še vedno obdavčene z davkom v višini 29 % (KPMG International Cooperative, 2018b; PricewaterhouseCoopers, 2018a).
- **Hrvaška:** S 1. januarjem 2017 je na Hrvaškem stopila v veljavo nižja stopnja DDPO in znaša 18 %. Prej so bila podjetja na Hrvaškem kar 16 let deležna obdavčitve v višini 20 %. Davek v višini 12 % se obračuna podjetjem, katerih letni prihodki znašajo manj kot 3 milijone hrvaških kun, kar je približno 407 tisoč evrov (KPMG International Cooperative, 2018b; European Commission, 2017, str. 60).
- **Irsko:** Na Irskem so podjetja zavezana za plačilo DDPO v višini 12,5 % na dohodek iz dejavnosti (aktivni dohodki) in dividende, katere so izplačala podjetja iz držav članic EU ali držav podpisnic sporazumov o izogibanju mednarodnega obdavčenja. Za ostale (pasivne) dohodke znaša davčna stopnja 25 %, medtem ko so kapitalski dobički

obravnavani posebej in so obdavčeni s 33 % davčno stopnjo (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 6).

- **Italija:** V Italiji so podjetja zavezana za plačilo davka IRES oziroma DDPO v višini 24 %. Dodatno morajo podjetja plačati še IRAP oziroma regijski davek v višini 3,9 %. Banke in ostale finančne institucije so obdavčene po stopnji 27,5 %. Prav tako so finančne institucije deležne posebne obravnava pri plačilu IRAP davka, in sicer (PricewaterhouseCoopers, 2018c; KPMG International Cooperative, 2018b):
  - 4,2 % za banke in ostale finančne institucije (izvzete so zavarovalnice),
  - 5,3 % za zavarovalnice.
- **Latvija:** V Latviji je stopnja DDPO do konca leta 2017 znašala 15 %. Z začetkom leta 2018 so poleg zvišanja stopnje davka na 20 % uvedli še nekaj novih sprememb v zvezi s plačilom davka. Do leta 2018 so podjetja plačala davek od celotne davčne osnove. S 1. januarjem 2018 pa podjetja plačajo davek le na razdeljene dobičke in dividende. Za razdeljen dobiček se med drugim štejejo izplačila podobna dividendam, stroški, ki niso povezani s poslovanjem, prekomerna plačila obresti, posojila povezanim osebam,... Tudi obdobje obdavčitve se v Latviji razlikuje od večine ostalih držav, saj plačujejo davek na mesečni osnovi. Pravne osebe morajo davek plačati najkasneje do 20. v mesecu za pretekli mesec (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018b, str. 1).
- **Litva:** Pravne osebe v Litvi so ene izmed manj obdavčenih v EU, saj stopnja DDPO znaša le 15 %. Mikro podjetja, ki imajo 10 zaposlenih ali manj ter največ 300 tisoč evrov prihodka, so obdavčena po znižani stopnji 5 %. Podjetja iz kmetijske dejavnosti so od začetka leta 2018 obdavčena po znižani stopnji 10 %. Za majhna podjetja se davčna stopnja 0 % uporablja za prvo leto delovanja (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 8).
- **Luksemburg:** Z začetkom davčnega obdobja 2018 se je znižala osnovna stopnja DDPO iz 19 % na 18 %. Podjetja, katerih obdavčljiv dohodek presega 30 milijonov evrov morajo dodatno plačati še solidarnostni davek v višini 7 % od obračunanega davka. Tako osnovna stopnja davka znaša 19,26 % za podjetja, katerih obdavčljiv dohodek presega 30 tisoč evrov. Dodatno morajo podjetja plačati še občinski davek, ki znaša 6,75 % od davčne osnove v mestu Luksemburg. Kot že ime pove, je občinski davek odvisen od občine, v kateri ima podjetje sedež in variira med 6 % in 12 %. Skupna davčna stopnja za pravne osebe, katerih obdavčljiv prihodek presega 30 tisoč evrov in imajo sedež v mestu Luksemburg, za leto 2018 znaša 26,01 % (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 8; PricewaterhouseCoopers, 2018d). Pravne osebe, katerih obdavčljiv prihodek ne presega 25 tisoč evrov plačajo osnovni davek v višini 15 %. Podjetja z obdavčljivim prihodkom med 25 tisoč in 30 tisoč evrov plačajo 3.750 evrov in še davek v višini 33 % od davčne osnove, ki presega 25 tisoč evrov. Podjetja, katerih obdavčljiv prihodek ne presega 30 tisoč evrov morajo obračunati in plačati občinski davek, ne pa tudi solidarnostnega davka (KPMG International Cooperative, 2018b; PricewaterhouseCoopers, 2018d).

- **Madžarska:** Podjetja na Madžarskem so deležna najnižje stopnje DDPO v EU in sicer znaša le 9 %. Z začetkom leta 2017 so jo znižali iz 19 % na 9 %. Ves dobiček podjetij je obdavčen po enotni stopnji, medtem ko so bili do konca leta 2016 dobički do 500 milijonov forintov (1,6 milijona evrov) obdavčeni po stopnji 10 %, presežek pa po 19 %. Banke, zavarovalnice in ostale finančne institucije ter podjetja, ki so dejavna v energetske sektorju so zavezana za plačilo še dodatnih davkov. V finančnem sektorju je dodaten davek odvisen od vrste finančne institucije (KPMG International Cooperative, 2018b; Byrne, 2016; Deloitte Touche Tohmatsu, 2017b, str. 20).
- **Malta:** V popolnem nasprotju z Madžarsko je Malta, ki ima najvišjo stopnjo DDPO v EU in znaša kar 35 %. Delničarji lahko zaprosijo za povračilo dela ali celotnega plačanega davka. Tak sistem imajo na Malti z namenom izogibanja dvojnemu obdavčenju. Povračilo davka je odvisno od narave porazdeljenega dobička. V večini primerov je povračilo davka delničarju v višini 6/7 davka, ki ga družba plača in porazdeli kot dividende (KPMG International Cooperative, 2018b).
- **Nemčija:** V Nemčiji ne obstaja enotna davčna stopnja za vse poslovne subjekte. Osnovni del davka že nekaj let ostaja enak in se izračuna po stopnji 15 %. Pravne osebe morajo plačati tudi solidarnostni prispevek (ang. solidarity surcharge), ki znaša 5,5 % od osnovnega dela obračunanega davka oziroma 0,825 % obdavčljivega dobička. Tako vsaka pravna oseba v Nemčiji plača 15,825 % DDPO. Dodatno pa morajo plačati lokalni davek (ang. trade tax), ki je odvisen od regije v kateri posluje podjetje. Stopnje lokalnega davka se gibljejo med 14 % in 17 % (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018, str. 5; Ljubijankič, 2017).
- **Nizozemska:** Podjetja so na Nizozemskem zavezana za plačilo DDPO glede na višino obdavčljivega dohodka. Na prvih 200 tisoč evrov obdavčljivega dohodka plačajo davek v višini 20 %. Presežek pa je obdavčen po stopnji 25 %. Pred nekaj leti so podali predlog o obdavčenju prvih 250 tisoč evrov dohodka po nižji stopnji 20 %, vendar je bil predlog zavržen. Do leta 2021 želijo postopoma znižati 20 % stopnjo davka na končnih 16 % in stopnjo 25 % na končnih 21 % (KPMG International Cooperative, 2018b; PricewaterhouseCoopers, 2017d).
- **Poljska:** Veljavna stopnja na Poljskem za leto 2018 znaša 19 % in že nekaj let ostaja nespremenjena. Z začetkom leta 2017 je v veljavo stopila tudi nižja stopnja davka v višini 15 %, po kateri so obdavčena mala podjetja in prvo leto delovanja tudi novoustanovljena podjetja. Za mala podjetja se štejejo tista podjetja, katerih prihodki od prodaje (vključno z DDV) v preteklem letu niso presegli ekvivalenta poljskih zlotov v višini 1,2 milijona evrov (KPMG International Cooperative, 2018b; European Commission, 2017).
- **Portugalska:** Mala in srednje velika podjetja so deležna posebne obravnave, saj je prvih 15 tisoč evrov dobička obdavčenih po stopnji 17 %. Splošna stopnja DDPO znaša 21 %. Skupna davčna stopnja se lahko poveča do kar 31,5 %, ker so podjetja zavezana za plačilo dodatnih občinskih in državnih dodatkov, ki so odvisni od višine obdavčljivega dobička. Občinsko doplačilo lahko znaša do 1,5 %, medtem ko so

državna doplačila naslednja (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 11):

- 3 % za obdavčljiv dobiček med 1,5 milijona in 7,5 milijonov evrov,
  - 5 % za obdavčljiv dobiček med 7,5 milijonov in 35 milijonov evrov,
  - 9 % za del obdavčljivega dobička, ki presega 35 milijonov evrov.
- **Romunija:** Podjetja so v Romuniji zavezana za plačilo DDPO v višini 16 %. Mikro podjetja so obdavčena po veliko nižji stopnji davka v višini 1 % oziroma 3 % obdavčljivega dobička. Stopnja 3 % se uporablja za mikro podjetja, ki imajo enega ali več zaposlenih, medtem ko se nižja stopnja uporablja za mikro podjetja brez zaposlenih. Za mikro podjetja se od 1. januarja 2018 štejejo tista podjetja, katerih prihodek v preteklem obdobju ni presegel 1 milijona evrov. Tudi novoustanovljena podjetja v prvem letu delovanja sledijo temu režimu (Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str. 11; PricewaterhouseCoopers, 2018e).
  - **Slovaška:** Z začetkom davčnega obdobja 2017 se je stopnja davka znižala iz 22 % na 21 %. Dividende in dividendam podobni dohodki, ki so prejeti iz držav, ki jih ima Slovaška uvrščene na črno listo so obdavčeni po stopnji 35 % (KPMG International Cooperative, 2018b). Z začetkom leta 2018 je bil ukinjen minimalen davek, ki so ga morala podjetja plačati v prejšnjih davčnih obdobjih, v primeru da niso dosegala določene višine dobička. Tudi po 31. decembru 2017 lahko podjetja še vedno znižajo plačilo davka za razliko med davkom izračunanim po veljavni davčni stopnji za določeno davčno obdobje in minimalnim davkom, ki ga je podjetje moralo plačati v preteklih obdobjih, vendar za največ tri zaporedna davčna obdobja (PricewaterhouseCoopers, 2017e; European Commission, 2017, str. 129).
  - **Španija:** Stopnja davka se je v Španiji v zadnjih letih zmanjševala in od leta 2016 znaša 25 %. Izjema so banke, ki so zavezane za plačilo davka v višini 30 %. Novoustanovljena podjetja so v prvem davčnem obdobju, ko izkazujejo pozitivno davčno stopnjo in naslednje davčno obdobje obdavčene po nižani stopnji 15 %. Podružnice tujih družb, ki niso rezidentke EU ali nimajo sklenjene pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčenja s Španijo, so za dobičke, ki jih nakažejo matičnim družbam zavezane za plačilo dodatnega 19 % davka na dobiček iz podružnice (KPMG International Cooperative, 2018b; Deloitte Touche Tohmatsu, 2018a, str.12).
  - **Švedska:** Stopnja DDPO na Švedskem znaša 22 %. Prav tako kot v ostalih državah, so tudi na Švedskem rezidenti zavezani za plačilo davka od svetovnega dohodka in nerezidenti za plačilo davka od dohodka, ki ima vir na Švedskem. Davek bodo s pričetkom leta 2019 najprej znižali na 21,4 %, nato pa z začetkom leta 2021 na končnih 20.6 % (PricewaterhouseCoopers, 2017f).
  - **Velika Britanija:** Stopnja DDPO se je v Veliki Britaniji v zadnjih desetih letih postopoma zniževala iz 30 % na 19 % leta 2017. Predvidoma bo ostala na 19 % do 1. aprila 2020, ko naj bi se ponovno znižala na 17 %. V Veliki Britaniji davčno obdobje ni enako koledarskemu, saj se prične s 1. aprilom in se zaključi 31. marca naslednje leto. Veljavna stopnja davka za dobičke iz naftne in plinske industrije znaša 30 %. Posebne obravnave so deležne družbe v bančnem sektorju, ki so zavezane za plačilo dodatnega

davka v višini 8 % za dobičke, ki presegajo 25 milijonov funtov (približno 28,7 milijonov evrov). Banke lahko z izgubo iz preteklih davčnih obdobij znižajo davčno osnovo le za 25 % dobička tekočega davčnega obdobja (KPMG International Cooperative, 2018b; PricewaterhouseCoopers, 2018f).

3 EFEKTIVNA DAVČNA STOPNJA

3.1 Metodologija

Pri izračunu DDPO podjetja upoštevajo različne olajšave, ki znižujejo davčno osnovo. Računovodska osnova se lahko tudi poveča, kajti nekateri stroški niso davčno priznani. Posledično se dejansko plačan davek in davek izračunan od začetne davčne osnove po predpisani stopnji razlikujeta, zato nas zanima efektivna oziroma dejanska davčna stopnja (Gupta & Newberry, 1997, str.1).

Efektivno davčno stopnjo lahko definiramo na različne načine. Običajno jo izračunamo tako, da primerjamo plačan znesek DDPO in začetno davčno osnovo, oz. poslovni izid pred obdavčitvijo. Izračunana efektivna davčna stopnja je ustrezen kazalec za primerjavo obdavčitve DDPO med različnimi državami (Gupta & Newberry, 1997, str.1). Stanovnik (2012, str. 38) efektivno davčno stopnjo definira kot razmerje med plačanimi davki in najširšo davčno osnovo.

Za izbrane banke iz EU sem izračunala efektivne davčne stopnje in jih primerjala med posameznimi državami članicami EU. Pri izračunu efektivnih davčnih stopenj sem upoštevala plačan davek (ang. tax expense), katerega sem primerjala s poslovnim izidom pred obdavčitvijo (ang. income before taxes). Pri drugem izračunu efektivnih davčnih stopenj sem primerjala DDPO tekočega obdobja (ang. current tax) s poslovnim izidom pred obdavčitvijo (ang. income before taxes). Prav zato sem lahko analizirala vpliv odloženih davkov na efektivno davčno stopnjo. V zaključnem delu sem naredila primerjavo med zakonsko predpisanimi stopnjami DDPO in izračunanimi dejanskimi stopnjami za izbrane države članice EU.

Podatke za izračun efektivnih davčnih stopenj za posamezne banke v EU sem pridobila iz letnih poročil izbranih bank. V analizo so zajeta davčna obdobja od leta 2015 do leta 2017. Iz izkaza poslovnega izida sem pridobila podatke o plačanem davku in poslovnem izidu pred obdavčitvijo. DDPO tekočega obdobja je pri večini bank mogoče pridobiti iz pojasnil k računovodskim izkazom, ki so sestavni del letnega poročila. Z namenom, da v analizo vključim zgolj plačan davek v posamezni državi, sem podatke pridobila izključno iz nekonsolidiranih letnih poročil. Konsolidirani izkazi podjetij vključujejo tudi podatke o plačanem davku odvisnih družb v drugih državah, zato ti podatki ne bi bili relevantni za mojo analizo.

Kar nekaj bank v nekonsolidiranih letnih poročilih posebej ne opredeljuje kolikšen del plačanega davka predstavljajo odloženi davki. Omenjeni podatek je za mojo analizo zelo pomemben, zato te banke niso vključene v vzorec. V analizo so zajete banke, za katere sem lahko pridobila naslednje podatke iz nekonsolidiranih letnih poročil:

- plačan DDPO, ki je vključen v izkaz poslovnega izida in vključuje tudi odložene davke;
- DDPO tekočega obdobja;
- poslovni izid pred obdavčitvijo iz izkaza poslovnega izida.

V vzorec sem zajela naslednje banke:

- Lloyds Banking Group plc.,
- ING Bank N.V.,
- Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.,
- Nordea Bank AB,
- Credit Agricole S.A.,
- KBC Bank N.V.,
- Deutsche Bank AG,
- Nationwide Building Society,
- Bankia SA,
- Nederlandse Waterschapsbank NV,
- Swedbank AB,
- Credit Mutuel,
- Delen Private Bank,
- SKB banka d.d.,
- Abanka d.d.,
- UniCredit banka Slovenija d.d..

Najprej sem izračunala efektivne davčne stopnje za vsako banko posebej. Za vsako posamezno državo članico EU, ki sem jo zajela v analizo, sem tudi izračunala povprečne efektivne davčne stopnje. Izračunane stopnje sem primerjala med izbranimi državami članicami. V zadnjem delu sem naredila primerjavo med zakonsko predpisanimi stopnjami DDPO in izračunanimi dejanskimi stopnjami za vsako posamezno državo članico EU, ki je bila zajeta v analizo.

3.2 Izračun efektivnih davčnih stopenj za izbrane banke iz EU

Banki iz Velike Britanije in banka Swedbank iz Švedske v letnih poročilih poročajo podatke v nacionalni valuti. Za omenjene banke sem podatke o poslovnem izidu pred obdavčitvijo, plačanem DDPO in DDPO tekočega obdobja preračunala v evre po veljavnem tečaju konec vsakega davčnega obdobja, tako da so podatki za vse banke

primerljivi med seboj. Za izbrane banke iz EU sem zbrala in izračunala naslednje podatke, ki so prikazani v tabeli 5 in tabeli 6:

- seštevek plačanega DDPO (tabela 5) v milijonih evrov za davčna obdobja 2015, 2016 in 2017;
- seštevek DDPO tekočega obdobja (tabela 6) v milijonih evrov za davčna obdobja 2015, 2016 in 2017;
- seštevek poslovnega izida pred obdavčitvijo v milijonih evrov za davčna obdobja 2015, 2016 in 2017;
- izračunana povprečna efektivna davčna stopnja za vsako izbrano banko.

V prilogi 1 in prilogi 2 so plačan DDPO, DDPO tekočega obdobja in poslovni izid pred obdavčitvijo v milijonih evrov najprej posebej prikazani za vsako posamezno davčno obdobje, nato pa sledi seštevek, ki je tudi razviden iz tabele 5 in iz tabele 6.

3.2.1 Efektivne davčne stopnje za izbrane banke z vključenimi odloženimi davki

Za izbrane banke so v spodnji tabeli zbrani podatki o plačanem davku in poslovnem izidu pred obdavčitvijo. V drugem stolpcu je zapisana država iz katere prihaja posamezna banka, za katero so zbrani podatki. V tretjem stolpcu je seštevek plačanega davka v milijonih evrov za davčna obdobja od 2015 do 2017. Seštevek poslovnega izida pred obdavčitvijo v milijonih evrov za davčna obdobja od 2015 do 2017 se nahaja v četrtem stolpcu spodnje tabele. V zadnjem stolpcu je izračunana povprečna efektivna davčna stopnja za vsako banko po naslednji enačbi (1):

$$\text{efektivna davčna stopnja} = \frac{\text{plačan davek z vključenimi odloženimi davki (mio)}}{\text{poslovni izid pred obdavčitvijo (mio)}} \quad (1)$$

Tabela 5: Povprečne efektivne davčne stopnje z vključenimi odloženimi davki za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017

Banka	Država	Plačan davek (mio)	Poslovni izid (mio)	Efektivna davčna stopnja
SKB banka d.d.	Slovenija	24,42 EUR	160,62 EUR	15,20%
Abanka d.d.	Slovenija	18,26 EUR	180,31 EUR	10,12%
UniCredit banka Slovenija d.d.	Slovenija	11,86 EUR	73,75 EUR	16,09%
Lyods Banking Group plc.	Velika Britanija	4.795,69 EUR	8.018,02 EUR	59,81%
Nationwide Building Society	Velika Britanija	695,11 EUR	2.771,87 EUR	25,08%
ING Bank N.V.	Nizozemska	1.944,00 EUR	15.849,00 EUR	12,27%
Nederlandse Waterschapsbank NV	Nizozemska	126,47 EUR	451,06 EUR	28,04%
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.	Španija	375,00 EUR	6.984,00 EUR	5,37%
Bankia SA	Španija	542,02 EUR	2.670,29 EUR	20,30%
Nordea Bank AB	Švedska	887,00 EUR	9.212,00 EUR	9,63%
Swedbank AB	Švedska	849,25 EUR	6.043,69 EUR	14,05%
Credit Agricole S.A.	Francija	6.085,00 EUR	15.826,00 EUR	38,45%
Credit Mutuel	Francija	4.116,00 EUR	15.035,00 EUR	27,38%
KBC Bank N.V.	Belgija	450,00 EUR	3.368,00 EUR	13,36%
Delen Private bank	Belgija	53,36 EUR	288,67 EUR	18,48%
Deutsche Bank AG	Nemčija	1.310,00 EUR	2.558,00 EUR	51,21%

Vir: lastno delo.

Kot je razvidno iz tabele 5 se efektivne davčne stopnje močno razlikujejo od ene banke do druge. Najvišjo efektivno davčno stopnjo 59,81 % ima banka Lloyds iz Velike Britanije. Banka Banco Bilbao Vizcaya Argentaria iz Španije ima med vsemi bankami, ki so bile zajete v vzorec, najnižjo stopnjo in znaša zgolj 5,37 %. Razlika med bankama, ki imata najnižjo in najvišjo efektivno davčno stopnjo znaša več kot 50 odstotnih točk, kar nakazuje na zelo velike razlike med izračunanimi davčnimi stopnjami.

Banka Lloyds iz Velike Britanije v opombah letnega poročila navaja naslednje glavne razloge za izjemno visoko efektivno davčno stopnjo:

- plačane kazni,
- odškodnine strankam,
- ostali davčno nepriznani odhodki,
- plačilo dodatnega davka v bančnem sektorju v višini 8 % na dobiček, ki presega 25 milijonov funtov.

V letnem poročilu banka Banco Bilbao Vizcaya Argentaria iz Španije razkriva, da na tako nizko plačilo DDPO vplivajo predvsem prilagoditve, ki se nanašajo na:

- dividende in kapitalske dobičke, ki so izvzeti iz obdavčitve z DDPO zaradi izogibanja dvojnega obdavčevanja dohodka,
- davčne olajšave za naložbe v nova osnovna sredstva (v obsegu davčnega režima Kanarskih otokov),
- davčne olajšave za R&R,
- davčne olajšave za donacije.

Največ bank ima efektivno davčno stopnjo med 10 % in 25 %. Kot že omenjeno najbolj odstopata banki Lloyds in Banco Bilbao Vizcaya Argentaria. Prav tako pa je večje odstopanje zaznati pri banki Deutsche bank iz Nemčije in banki Credit Agricole iz Francije, katerih efektivni davčni stopnji sta krepko višji od 30 %.

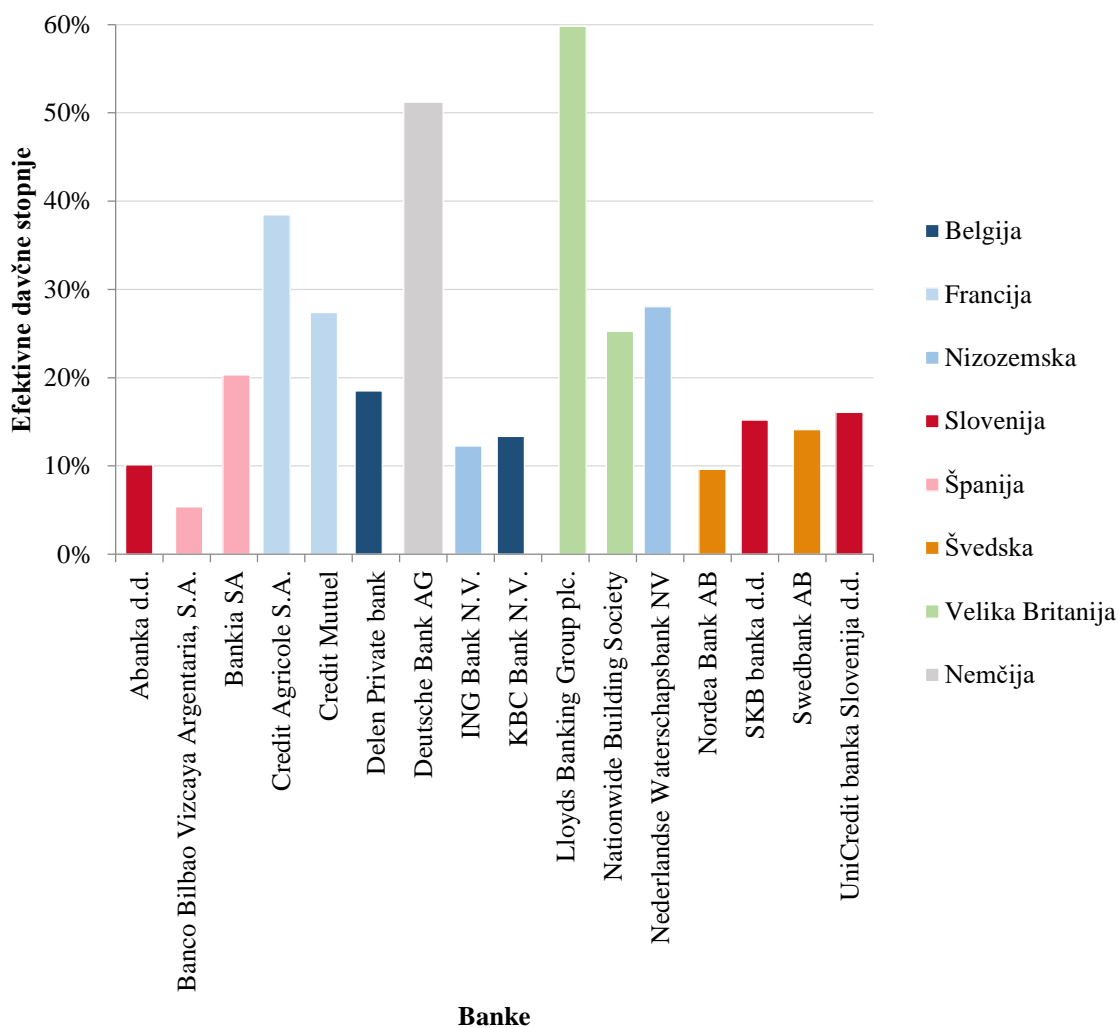
Na sliki 2 so prikazane izračunane povprečne efektivne davčne stopnje za izbrane banke. Za boljšo preglednost in primerljivost posameznih bank za vsako državo, je vsaka država označena z drugo barvo.

Kot je razvidno iz slike 2 se tudi efektivni davčni stopnji pri dveh bankah iz iste države zelo razlikujeta. V Veliki Britaniji ima banka Lloyds za več kot 30 odstotnih točk višjo izračunano davčno stopnjo kot banka Nationwide Building Society. Tudi pri obeh bankah iz Španije je mogoče opaziti veliko razliko v izračunanih davčnih stopnjah, saj le ta znaša približno 15 odstotnih točk.

Najmanjše razlike pri izračunanih davčnih stopnjah opazimo pri slovenskih bankah. Banki SKB in UniCredit imata zelo podobni davčni stopnji, medtem ko davčna stopnja pri

Abanki odstopa za približno 5 odstotnih točk, kar je bistveno manj kot pri nekaterih državah, ki so zajete v analizo. Tudi pri bankah iz Švedske in Belgije je zaznati odstopanja v višini približno 5 odstotnih točk.

Slika 2: Grafični prikaz povprečnih efektivnih davčnih stopenj z vključenimi odloženimi davki za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017

Vir: lastno delo.

3.2.2 Efektivne davčne stopnje za izbrane banke brez vključenih odloženih davkov

Za izbrane banke so v tabeli 6 zbrani podatki o DDPO tekočega obdobja in poslovnem izidu pred obdavčitvijo. Drugi in četrti stolpec sta identična, kot v tabeli 5, ter vključujeta podatke o državi in poslovnem izidu pred obdavčitvijo za davčna obdobja od 2015 do 2017. V tretjem stolpcu je seštevek DDPO tekočega obdobja v milijonih evrov za davčna obdobja od 2015 do 2017. V zadnjem stolpcu je za vsako banko izračunana povprečna efektivna davčna stopnja, ki ne vključuje odloženih davkov po naslednji enačbi (2):

$$\text{efektivna davčna stopnja} = \frac{\text{DDPO tekočega obdobja (mio)}}{\text{poslovni izid pred obdavčitvijo (mio)}} \quad (2)$$

Tabela 6: Povprečne efektivne davčne stopnje brez vključenih odloženih davkov za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017

Banka	Država	DDPO tekočega obdobja (mio)	Poslovni izid (mio)	Efektivna davčna stopnja
SKB banka d.d.	Slovenija	20,58 EUR	160,62 EUR	12,81%
Abanka d.d.	Slovenija	13,61 EUR	180,31 EUR	7,55%
UniCredit banka Slovenija d.d.	Slovenija	6,12 EUR	73,75 EUR	8,30%
Lyods Banking Group plc.	Velika Britanija	3.109,70 EUR	8.018,02 EUR	38,78%
Nationwide Building Society	Velika Britanija	691,80 EUR	2.771,87 EUR	24,96%
ING Bank N.V.	Nizozemska	1.093,00 EUR	15.849,00 EUR	6,90%
Nederlandse Waterschapsbank NV	Nizozemska	115,56 EUR	451,06 EUR	25,62%
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.	Španija	729,00 EUR	6.984,00 EUR	10,44%
Bankia SA	Španija	745,80 EUR	2.670,29 EUR	27,93%
Nordea Bank AB	Švedska	972,00 EUR	9.212,00 EUR	10,55%
Swedbank AB	Švedska	906,62 EUR	6.043,69 EUR	15,00%
Credit Agricole S.A.	Francija	5.040,00 EUR	15.826,00 EUR	31,85%
Credit Mutuel	Francija	4.092,00 EUR	15.035,00 EUR	27,22%
KBC Bank N.V.	Belgija	353,00 EUR	3.368,00 EUR	10,48%
Delen Private bank	Belgija	54,11 EUR	288,67 EUR	18,74%
Deutsche Bank AG	Nemčija	894,00 EUR	2.558,00 EUR	34,95%

Vir: lastno delo.

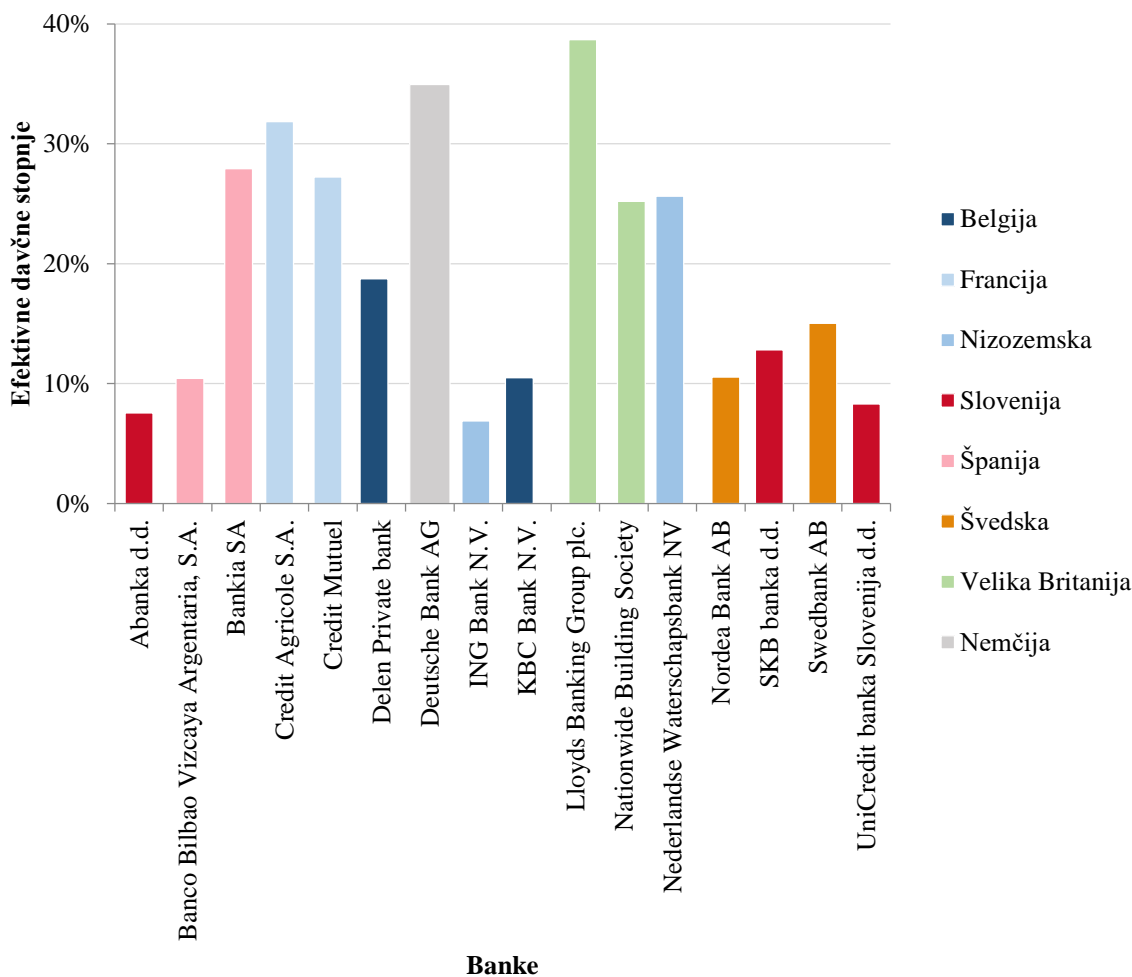
Najvišja efektivna davčna stopnja, ki ne vključuje odloženih davkov znaša 38,78 % in jo ima prav tako banka Llyods iz Velike Britanije, najnižjo pa ima nizozemska banka ING in znaša 6,90 %. Najvišja izračunana stopnja brez odloženih davkov je nižja od najvišje izračunane efektivne davčne stopnje z vključenimi odloženimi davki za kar dobrih 20 odstotnih točk. Najnižji davčni stopnji sta zelo podobni v obeh primerih.

Razlike pri izračunanih davčnih stopnjah so veliko manjše v primerjavi s tistimi efektivnimi davčnimi stopnjami, ki vključujejo odložene davke. V primeru efektivnih davčnih stopenj, ki ne vključujejo odloženih davkov, je zaznati nekaj več bank z nižjimi stopnjami, ki znašajo dobrih 10 % ali manj. Banki Abanka in Unicredit iz Slovenije, banka ING iz Nizozemske, Nordea iz Švedske, KBC iz Belgije in Banco Bilbao Vizcaya Argentaria iz Španije so banke, katerih izračunane efektivne davčne stopnje brez vključenih odloženih davkov so relativno nizke in ne presegajo 11 % .

Na sliki 3 so za izbrane banke prikazane izračunane povprečne efektivne davčne stopnje, ki ne vključujejo odloženih davkov. Za boljšo preglednost in primerljivost posameznih bank za vsako državo, je vsaka država označena z drugo barvo.

Kot že omenjeno so razlike pri efektivnih davčnih stopnjah, ki ne vključujejo odloženih davkov veliko manjše. Kljub vsemu so razlike še vedno relativno visoke, kajti razlika med najvišjo izračunano efektivno davčno stopnjo, ki jo ima banka Llyods, in najnižjo izračunano efektivno davčno stopnjo, ki jo ima banka ING, znaša nekaj več kot 30 odstotnih točk.

Slika 3: Grafični prikaz povprečnih efektivnih davčnih stopenj brez vključenih odloženih davkov za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017

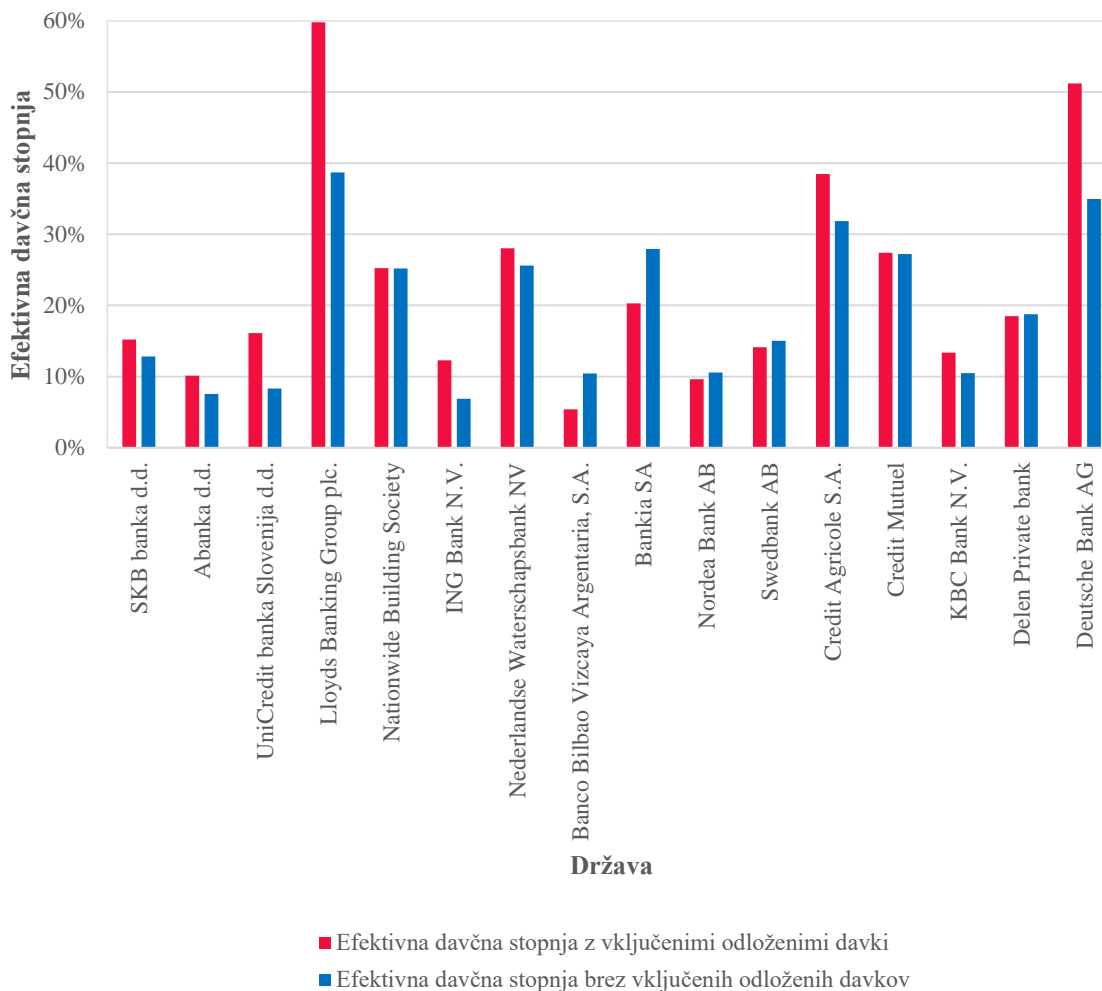
Vir: lastno delo.

3.2.3 Vpliv odloženih davkov na efektivno davčno stopnjo

Za lažjo primerjavo je na sliki 4 vpliv odloženih davkov na efektivno davčno stopnjo tudi grafično prikazan za vsako izbrano banko posebej. Z rdečo barvo so prikazane povprečne efektivne davčne stopnje z vključenimi odloženimi davki za obdobja od 2015 do 2017, medtem ko so z modro barvo označene efektivne davčne stopnje za obdobja od 2015 do 2017, ki ne vključujejo odloženih davkov.

Banke ki imajo efektivno davčno stopnjo brez odloženih davkov višjo kot efektivno davčno stopnjo z vključenimi odloženimi davki so banke iz Španije in Švedske. Razlika je le v tem, da se efektivni davčni stopnji pri obeh bankah iz Španije razlikujeta za dobrih 5 oziroma 7 odstotnih točk, medtem ko odloženi davki pri obeh bankah iz Švedske ne igrajo pomembne vloge, ker se stopnji razlikujeta za manj kot 1 odstotno točko.

Slika 4: Grafični prikaz vpliva odloženih davkov na efektivno davčno stopnjo za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017

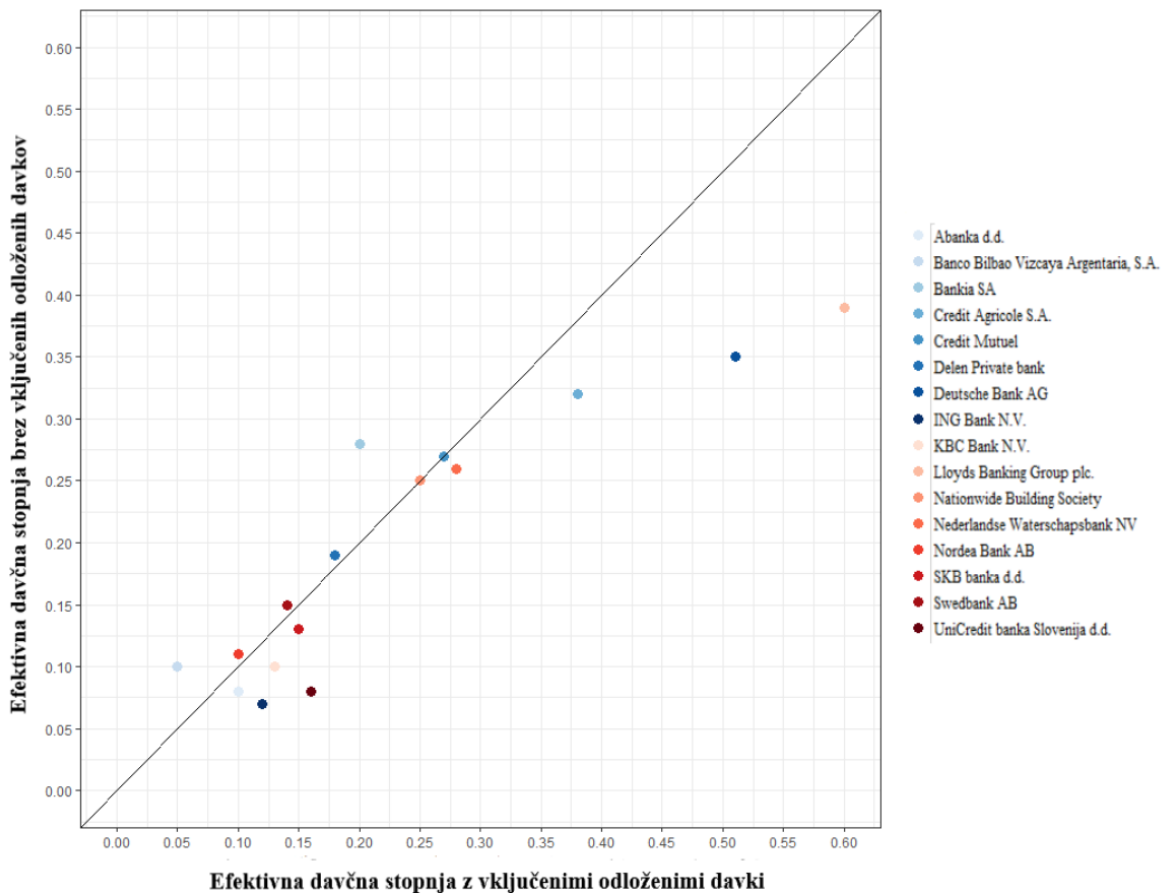

Vir: lastno delo.

Na sliki 5 sta za vsako posamezno banko prikazani izračunani efektivni davčni stopnji. Na navpični osi so prikazane efektivne davčne stopnje brez vključenih odloženih davkov, na vodoravni osi pa so prikazane efektivne davčne stopnje z vključenimi odloženimi davki. Za boljši prikaz razlik med efektivnima davčnima stopnjama je iz izhodišča vrisana premica pod kotom 45 stopinj.

Kot je razvidno iz slike 5 so efektivne davčne stopnje, ki odloženih davkov ne vključujejo načeloma nižje od tistih, ki vključujejo odložene davke. Prav tako iz spodnje slike lahko razberemo, da je zaznati večje razlike med izračunanima davčnima stopnjama pri bankah, ki imajo višje izračunane stopnje.

Slika 5: Grafični prikaz razlik med izračunanimi efektivnimi davčnimi stopnjami za posamezne banke za davčna obdobja od 2015 do 2017

Vir: lastno delo.

Španska banka Bankia v letnem poročilu poroča, da se odloženi davki za leto 2017 v višini 59 milijonov evrov nanašajo načasne razlike, ki niso bile pripoznane v prejšnjih letih. Skupni neto učinek na odložene terjatve za leto 2016 je znašal 77,44 milijonov evrov in prav tako izhaja iz nepripoznanih časovnih razlik iz prejšnjih let. Na katere kategorije se odloženi davki nanašajo v letnem poročilu ne poročajo. Omenijo pa, da spremenjena davčna stopnja v Španiji iz 30 % na 28 % v letu 2015 in na 25 % v letu 2016 nima vpliva na banko Bankia, saj mora v skladu z veljavno zakonodajo še vedno eno izmed podjetij v davčni skupini plačevati davek po stopnji 30 %.

Leta 2016 banka Banco Bilbao Vizcaya Argentaria zaradi odloženih obveznosti za DDPO v vrednosti 425 milijonov evrov v izkazu poslovnega izida izkazuje negativen DDPO, kar nakazuje na zelo pomemben vpliv odloženih davkov. Banka v letnem poročilu ne omenja na kaj se nanašajo odloženi davki. Kot je mogoče razbrati iz opomb k letnem poročilu banke, imajo v Španiji banke in hranilnice možnost odloga plačila davka v primeru reinvestiranja dobička, tako da je mogoče prav v tem najti razlog za višjo izračunano efektivno davčno stopnjo, ki ne vključuje odloženih davkov.

Prav tako ima višjo efektivno davčno stopnjo brez odloženih davkov tudi banka Delen Private bank iz Belgije, vendar je ta le za 0,26 odstotne točke višja od efektivne davčne stopnje, ki vključuje odložene davke. Tudi pri banki Credit Mutuel iz Francije in banki Nationwide Building Society iz Velike Britanije odloženi davki ne igrajo bistvene vloge pri izračunu efektivnih davčnih stopenj, saj se le ti dve razlikujeta za manj kot 0,2 odstotne točke.

Kljub temu, da odloženi davki ne igrajo pomembne vloge banka Nationwide Building Society v pojasnilih opredeli pomembnejše postavke, ki vplivajo na odložene davke. V letu 2017 so naredili naslednje prilagoditve:

- - 2,27 milijona evrov zaradi spremenjene zakonsko predpisane stopnje DDPO,
- - 5,70 milijonov evrov zaradi bančnega dodatka na odložene davčne obveznosti,
- - 12,47 milijonov evrov zaradi vpliva tekočega leta na odložene davke,
- + 3,40 milijonov evrov zaradi prilagoditev glede na prejšnja leta.

Odloženi davki imajo na izračunane stopnje malo večji vpliv pri bankah KBC iz Belgije, Nederlandse Waterschapsbank iz Nizozemske ter pri SKB in Abanki iz Slovenije. Pri omenjenih bankah je efektivna davčna stopnja z vključenimi odloženimi davki za dobri 2 odstotni točki višja od izračunane efektivne stopnje brez vključenih odloženih davkov.

V Belgiji se je stopnja DDPO z začetkom leta 2018 zmanjšala iz 33,99 % na 29,58 % in se bo leta 2020 zmanjšala na 25 %. Omenjeno zmanjšanje stopnje DDPO pomembno vpliva na odložene terjatve za davke. KBC v letnem poročilu omeni, da so ob zaključku leta 2017 pripoznali negativen vpliv na izkaz poslovnega izida v višini 231 milijonov evrov zaradi zmanjšanja terjatev za odložene davke, ki je posledica načrtnega zmanjševanja stopnje davka v Belgiji. Povišanje davčne oprostitve za prejete dividende iz 95 % na 100 % je povzročilo pozitiven vpliv na davke v višini 13 milijonov evrov.

V naslednjo skupino spadajo banke ING iz Nizozemske, Credit Agricole iz Francije in UniCredit iz Slovenije. Pri omenjenih bankah je razlika 5, 6 oziroma 7 odstotnih točk. Razlika je veliko bolj očitna pri bankah ING in UniCredit, ki imata nižje izračunane stopnje, saj je efektivna davčna stopnja z vključenimi odloženimi davki za skoraj 100 % višja kot pa efektivna davčna stopnja, ki ne vključuje odloženih davkov.

UniCredit ima med slovenskimi bankami, ki so bile zajete v analizo največjo razliko med izračunano efektivno davčno stopnjo z vključenimi odloženimi davki in izračunano efektivno davčno stopnjo, ki ne vključuje odloženih davkov. Omenjeni stopnji znašata 16,09 % oziroma 8,30 %. Koriščenje prenesene davčne izgube v letu 2017 v višini 23,4 milijonov evrov predstavlja vpliv na odložene davke in vpliva na zmanjšanje plačila davka v višini 4,4 milijonov evrov. Vendar pa so bile vse ostale terjatve nižje od obveznosti za

odložene davke. Prav zato ima banka izračunano efektivno davčno stopnjo z vključenimi odloženimi davki višjo od efektivne davčne stopnje, ki ne vključuje odloženih davkov.

Banki ING iz Nizozemske in Credit Agricole iz Francije v nekonsolidiranem letnem poročilu omenjata, da odložene davke priznavajo v skladu z veljavno zakonodajo. Banki točneje ne poročata na katere postavke se nanašajo odloženi davki.

Največji vpliv odloženih davkov je mogoče zaznati pri bankah Lloyds iz Velike Britanije in Deutsche bank iz Nemčije, kjer je efektivna davčna stopnja z vključenimi odloženimi davki za kar 21 oziroma 16 odstotnih točk višja od davčne stopnje, ki odloženih davkov ne vključuje.

V izkazu poslovnega izida nekonsolidiranega letnega poročila Deutsche bank opredeli kolikšen del odhodka za DDPO pripada odloženim davkom. Kljub temu, da odloženi davki pomembno vplivajo na zelo visoko davčno stopnjo, v pojasnilih k računovodskim izkazom banka podrobneje ne opredeli na kaj se nanašajo odloženi davki.

Banka Lloyds v letnem poročilu razkriva le, da ima pomemben vpliv na visok odhodek za davke za leto 2016 negativen vpliv na čisto odloženo terjatev za davke zaradi spremembe stopnje DDPO. V prihodnje pričakujejo, da se bo efektivna davčna stopnja zmanjšala na približno 25 %.

3.3 Primerjava efektivnih davčnih stopenj

3.3.1 Primerjava efektivnih davčnih stopenj med državami

V tabeli 7 so prikazane povprečne efektivne davčne stopnje za posamezne države za davčna obdobja od 2015 do 2017. Za vsako državo, ki je vključena v spodnjo tabelo sta bili v izračun vključeni dve banki, izjema je Nemčija, za katero je bila v izračun vključena le banka Deutsche bank.

Tabela 7: Povprečne efektivne davčne stopnje za posamezne države za davčna obdobja od 2015 do 2017

Država	Efektivna davčna stopnja z vključenimi odloženimi davki	Efektivna davčna stopnja brez vključenih odloženih davkov
Slovenija	13,81%	9,55%
Velika Britanija	42,22%	31,87%
Nizozemska	20,15%	16,26%
Španija	12,83%	19,18%
Švedska	11,84%	12,78%
Francija	32,91%	29,53%
Belgija	15,92%	14,61%
Nemčija	51,21%	34,95%

Vir: lastno delo.

Efektivne davčne stopnje se tudi med državami zelo razlikujejo. Izračunane povprečne efektivne davčne stopnje se za Slovenijo, Nizozemsko, Španijo, Švedsko in Belgijo gibljejo med 10 % in 20 %. Francija odstopa za približno 10 %, medtem ko Nemčija in Velika Britanija še za nekaj odstotkov več.

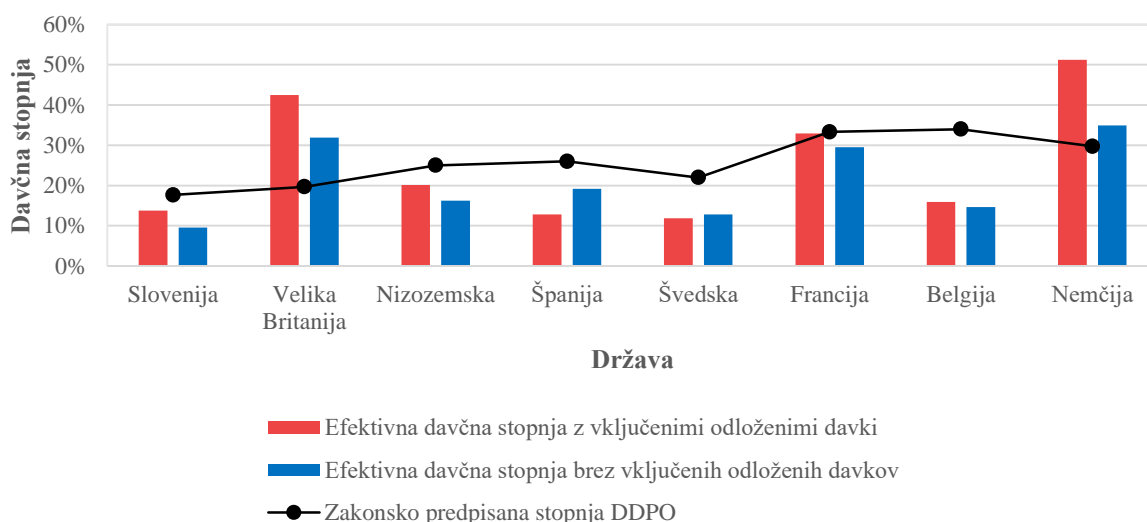
Španija in Švedska imata višjo povprečno stopnjo brez odloženih davkov, medtem ko imajo ostale države višjo izračunano povprečno stopnjo z vključenimi odloženimi davki. Za banki iz Španije je povprečna razlika med izračunanima stopnjama dobrih 6 odstotnih točk, za švedski banki je razlika veliko manjša in znaša manj kot 1 odstotno točko.

V Sloveniji, Franciji, Belgiji in na Nizozemskem odloženi davki vplivajo na višjo davčno stopnjo od 1 do 4 odstotne točke. Največje razlike med efektivnima davčnima stopnjama z vključenimi odloženimi davki in brez vključenih odloženih davkov imata Nemčija in Velika Britanija, kjer je razlika višja od 10 odstotnih točk.

3.3.2 Primerjava efektivnih davčnih stopenj z zakonsko predpisanimi stopnjami

Na sliki 6 so z rdečo barvo prikazane povprečne efektivne davčne stopnje z vključenimi odloženimi davki za davčna obdobja od 2015 do 2017, medtem ko so z modro barvo označene povprečne efektivne davčne stopnje za davčna obdobja od 2015 do 2017, ki ne vključujejo odloženih davkov. Črne pike prikazujejo povprečne stopnje DDPO od leta 2015 do leta 2017, ki so veljavne v posamezni državi članici.

Slika 6: Grafični prikaz povprečnih efektivnih davčnih stopenj za posamezne države za davčna obdobja od 2015 do 2017

Vir: lastno delo.

Možnost koriščenja davčnih olajšav, prenos izgub iz preteklih let ter prilagoditve na strani prihodkov in odhodkov so nekateri izmed razlogov, da se dejanska in zakonsko predpisana stopnja DDPO razlikujeta. Dejanska obdavčitev v Sloveniji, Španiji, Franciji, Belgiji ter na Nizozemskem in Švedskem je pričakovano nižja, kot pa je zakonsko predpisana stopnja DDPO v vsaki posamezni državi.

Nekatere banke, ki so zajete v analizo, tudi v nekonsolidiranih letnih poročilih bolj podrobno predstavijo prilagoditve, ki jih lahko upoštevajo v skladu z veljavno zakonodajo v posamezni državi in MSRP. Spet druge banke pa v letnih poročilih razkrivajo le kolikšen del se nanaša na odložene davke in kolikšen del na tekoče davčno obdobje.

Predvsem v Belgiji in na Švedskem sta povprečni efektivni davčni stopnji zelo nizki glede na veljavno stopnjo DDPO v posamezni državi. Veljavna stopnja DDPO v Belgiji je v zadnjih 3 letih znašala 33,99 %, medtem ko sta izračunani povprečni stopnji 14,61 % oziroma 15,92 %. Podobno je tudi na Švedskem, kjer sta izračunani povprečni stopnji 12,78 % oziroma 11,84 % veliko nižji od veljavne stopnje DDPO, ki znaša 22 %.

Efektivna davčna stopnja z vključenimi odloženimi davki za Nordea bank iz Švedske znaša 9,63 %, kar je več kot še enkrat manj kot znaša stopnja DDPO, ki je v veljavi na Švedskem in znaša 22 %. Nordea bank je od leta 2015 do leta 2017 dosegla 9.212 milijonov evrov dobička pred davki. Po obračunani stopnji 22 % znaša davek 2.027 milijonov evrov, vendar v skladu z zakonodajo izkazuje večje prilagoditve:

- - 1.557 milijonov evrov zaradi neobdavčenih prihodkov,
- + 240 milijonov evrov zaradi davčno nepriznanih odhodkov,
- + 99 milijonov evrov zaradi prilagoditev iz prejšnjih let,
- + 78 milijonov evrov zaradi ostalih prilagoditev.

Obveznost za plačilo DDPO z vsemi prilagoditvami znaša 887 milijonov evrov. Kot je razvidno iz zgornjih prilagoditev so glavni razlog za tako nizko efektivno davčno stopnjo prilagoditve na strani prihodkov. V letnem poročilu banka podrobneje ne razkriva na katere postavke se nanašajo neobdavčeni prihodki.

Druga banka iz Švedske, ki je bila zajeta v analizo je Swedbank, ki ima v primerjavi z Nordea bank obe efektivni davčni stopnji višji za približno 5 odstotnih točk. Izračunani stopnji znašata 14,05 % oziroma 15,00 %, kar je v primerjavi z veljavno stopnjo DDPO še vedno za 8 oziroma 7 odstotnih točk manj. Davek izračunan po veljavni stopnji 22 % za zadnja 3 davčna obdobja znaša 1.324 milijonov evrov. Zaradi presežka ostalih odhodkov, ki za davčne namene niso priznani, nad neobdavčenimi prihodki se je obveznost za plačilo davka povečala za 0,70 milijona evrov. Dividende, ki so izvzete iz obdavčitve, vplivajo na zmanjšanje izračunanega davka za 451 milijonov evrov in predstavljajo glavni razlog za tako nizki izračunani efektivni davčni stopnji.

V Sloveniji je povprečna veljavna stopnja DDPO od 2015 do 2017 znašala 17,67 % (za leti 2015 in 2016 je bila stopnja 17 %, za leto 2017 pa je znašala 19 %). Povprečni efektivni davčni stopnji sta za Slovenijo za davčna obdobja od 2015 do 2017 znašali 13,81 % oziroma 9,55 %.

Abanka je po veljavnih stopnjah obračunala 31,61 milijonov evrov DDPO za davčna obdobja od 2015 do 2017. Zaradi uveljavljanja davčnih olajšav in pokrivanja davčnih izgub iz preteklih let, so plačilo davka zmanjšali za 14,83 milijonov evrov. Prav to je razlog za nizki izračunani povprečni efektivni davčni stopnji, ki znašata 10,12 % in 9,55 %

V primerjavi z Abanko ima SKB malo višji povprečni efektivni davčni stopnji, ki znašata 15,20 % in 12,81 %. V skladu z zakonodajo in mednarodnimi standardi je SKB naredila prilagoditve na strani prihodkov in odhodkov. Več prilagoditev je bilo na strani prihodkov zaradi neobdavčenih prihodkov, kot pa na strani odhodkov. Koriščenje izgub iz preteklih obdobj ter koriščenje davčnih olajšav tudi pomembno vpliva na nižji izračunani povprečni efektivni davčni stopnji. Za leto 2016 so bile koriščene še zadnje prenesene izgube, tako da SKB od začetka leta 2017 ne izkazuje več prenesenih izgub.

Izračunani povprečni efektivni davčni stopnji za banko UniCredit znašata 16,09 % in 8,30 %. Banka v letnem poročilu razkriva, da so neobdavčeni prihodki razlog za največje prilagoditve davčne osnove. Predvsem v letu 2017 velik del predstavljajo tudi ostale prilagoditve, med katerimi je vključeno tudi koriščenje davčnih olajšav.

Kot je razvidno iz slike 6 imata Velika Britanija in Nemčija višji izračunani povprečni efektivni davčni stopnji, kot pa je veljavna stopnja DDPO. Banka Nationwide Building Society iz Velike Britanije ima izračunani efektivni davčni stopnji 25,24 % oziroma 25,19 %, kar je v primerjavi z veljavno stopnjo DDPO kar precej višje, saj je le ta za leto 2017 znašala 19 % ter 20 % za leti 2015 in 2016. Na višjo stopnjo med drugim vplivajo odškodnine strankam v višini 30 milijonov evrov, ki jih je banka morala plačati v zadnjih 2 davčnih obdobjih.

Kot opisujejo v letnem poročilu je daleč največji vpliv na povišanje stopnje imelo bančno doplačilo. Banke morajo v Veliki Britaniji na dobičke od 1. januarja 2016 plačati 8 % bančni davek. V zadnjih dveh davčnih obdobjih je banka plačala 97 milijonov evrov bančnega davka. Davek so uvedli zaradi znižanja stopnje DDPO, ki se bo leta 2020 še dodatno znižala. Z uvedbo bančnega doplačila so zagotovili višje obdavčenje bančnega sektorja v primerjavi z ostalimi sektorji.

Bančni davek je tudi pri banki Lloyds eden izmed dveh glavnih razlogov za zelo visoki efektivni davčni stopnji. Od 1. januarja 2016 je banka plačala kar 827 milijonov evrov omenjenega davka. Še večji vpliv na izjemno visoki stopnji imajo odhodki, ki za davčne namene niso bili priznani. V zadnjih treh davčnih obdobjih so imeli davčno nepriznani

odhodki za več kot 1,2 milijardo evrov večji vpliv na davek kot neobdavčeni prihodki. Največji del davčno nepriznanih odhodkov predstavljajo odškodnine strankam in ostale plačane kazni. Novo uvedeni bančni davek in davčno nepriznani odhodki sta poglavitna razloga za efektivni davčni stopnji v višini 59,81 % oziroma 38,78 %.

Poleg Velike Britanije ima tudi Nemčija izračunani povprečni efektivni davčni stopnji višji od veljavne stopnje DDPO. Veljavna stopnja DDPO za zadnja 3 leta znaša 29,72 %, medtem ko sta izračunani povprečni efektivni davčni stopnji kar 51,21 % oziroma 34,95 %. Pri Deutsche bank najdemo razlog za višji izračunani stopnji v davčnem obdobju 2015. V opombah letnega poročila za leto 2015 le omenijo, da se visok znesek plačanega DDPO navezuje predvsem na odhodke, ki za davčne namene niso priznani. Na davke so vplivali predvsem odhodki za sodne spore in popravki vrednosti naložb.

V primeru, da bi v izračun zavzeli le davčni obdobji 2016 in 2017 bi efektivna davčna stopnja z vključenimi davki znašala le 33,51 % oziroma 21,08 % brez vključenih odloženih davkov, kar je veliko manj kot znašata izračunani povprečni efektivni davčni stopnji za zadnja 3 davčna obdobja.

SKLEP

Bančni sektor načeloma ni deležen posebne obravnave pri obdavčitvi. Izjema so finančne storitve, ki so oproščene plačila DDV. Posledično je bančni sektor deležen ugodnejše davčne obravnave. Prav zato so banke v večini držav zavezane za plačilo specifičnih davkov, ki vsaj malo nadomestijo izpad prihodkov v proračun zaradi izvzetja bank iz plačila DDV. Obdavčitev za posamezno državo je določena v davčni zakonodaji, ki jo države sprejemajo na nacionalni ravni. V Sloveniji so banke trenutno obdavčene z dodatnim davkom na finančne storitve.

Države so bile pri uvedbi specifičnih davkov v bančnem sektorju različno uspešne. V Veliki Britaniji so banke zavezane za plačilo davka na finančne transakcije že kar nekaj stoletij, medtem ko so marsikatero državo skozi svojo zgodovino poskusile z uvedbo različnih davkov. Dober primer je Slovenija, ki je med drugim uvedla davek na bilančno vsoto bank, vendar ga je že po dobrih treh letih ukinila in nadomestila s povišanjem stopnje davka na finančne storitve.

V nekaterih državah članicah EU so banke zavezane za plačilo dodatnega davka na finančne transakcije oziroma dejavnosti. Evropska unija si prizadeva za uvedbo skupnega davka na finančne dejavnosti ali davka na finančne transakcije. Podali so kar nekaj predlogov, vendar niso dobili podpore vseh držav članic. Želijo uvesti skupni davek v tistih državah, ki so pokazale interes, vendar trenutno še brez uspeha.

Glavni cilj magistrskega dela je bil izračun, primerjava in analiza efektivnih davčnih stopenj za izbrane banke iz EU. Večina bank, ki so bile zajete v analizo ima izračunani povprečni efektivni davčni stopnji nižji od veljavne stopnje DDPO v posamezni državi. Izjema sta banki iz Velike Britanije in banka iz Nemčije. V Veliki Britaniji je glavni razlog za višji izračunani efektivni davčni stopnji doplačilo bank, katerih dobiček presega 25 milijonov funtov. V Nemčiji pa razlog najdemo v davčnem obdobju 2015, ko je banka imela izjemno veliko davčno nepriznanih odhodkov za sodne spore in zaradi popravkov vrednosti naložb.

Vse ostale države so imele nižje izračunane efektivne davčne stopnje, kot pa so veljavne stopnje DDPO. Kar je tudi razumljivo, ker banke lahko znižujejo davčno osnovo z različnimi olajšavami. Kot že omenjeno obstaja veliko možnosti prilagoditev davčne osnove, kar posledično privede do velikih razlik pri izračunanih efektivnih davčnih stopnjah.

Banke v svojih letnih poročilih zelo različno poročajo o prilagoditvah davčne osnove. Nekatere točneje opredelijo na kaj se nanašajo davčno nepriznani odhodki oziroma neobdavčeni prihodki. Spet druge omenijo, da se razlike med veljavno stopnjo in dejansko obdavčitvijo nanašajo na neobdavčene prihodke ali davčno izvzete odhodke, podrobneje pa ne opišejo na kaj se to nanaša. Prav tako je tudi pri olajšavah, kjer le redko katera banka omeni, na katere kategorije se nanašajo korišćene davčne olajšave.

Pri marsikateri banki pomemben vpliv na izračun efektivnih davčnih stopenj predstavljajo odloženi davki. Žal pa banke, kjer odloženi davki igrajo pomembnejšo vlogo ne poročajo na kaj se nanašajo le ti. Zanimiva je primerjava vpliva odloženih davkov na efektivni davčni stopnji obeh bank iz Velike Britanije. Pri banki Lloyds je vpliv odloženih davkov največji med vsemi bankami, medtem ko odloženi davki skoraj nimajo vpliva na izračunani stopnji pri banki Nationwide Building Society.

Kot je razvidno iz analize ima veliko bank dosti nižje efektivne davčne stopnje, kot pa so veljavne stopnje DDPO. Več kot očitno ni namena držav, da bi vplivale na bančni sektor in zagotovile večji prispevek bank v državni proračun. Za začetek finančne krize leta 2007 je razlog potrebno iskati v bančnem sektorju, kjer so posli izjemno tvegani. Prav zato je še toliko bolj pomemben pravičen prispevek bančnega sektorja v državni proračun. Z boljšo regulacijo na področju obdavčenja bančnega sektorja bi lahko vplivali k večji stabilnosti in učinkovitosti finančnih trgov.

LITERATURA IN VIRI

1. Abanka d.d. (2018). *Letno poročilo 2017: Abanka*. Ljubljana: Abanka d.d.
2. Ahtik, M. (2014). Davek na finančne transakcije. *Zbornik znanstvenih razprav*, 74(1), 7-30.

3. Banka Slovenije. (2018, junij). *Poročilo o finančni stabilnosti*. Ljubljana: Banka Slovenije.
4. Byrne, A. (2016, 17. november). Hungary to offer EU's lowest corporate tax rate. *Financial times*. Pridobljeno 17. junija 2018 iz <https://www.ft.com/content/302fa4b4-acda-11e6-9cb3-bb8207902122>
5. Carter, A. (2013). *International Tax Dialogue: Key issues and debates in VAT, SME taxation and the tax treatment of the financial sector*. B.k.: International Tax Dialogue.
6. Chan, S.P. (2015, 8. december). Estonia pulls out of financial transactions tax as George Osborne threatens legal challenge. *The Telegraph*. Pridobljeno 4. decembra 2017 iz <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/banksandfinance/12040139/Estonia-pulls-out-of-financial-transactions-tax-as-George-Osborne-threatens-legal-challenge.html>
7. Chaudhry, S.M., Mullineux, A. & Agarwal, N. (2015). Balancing the Regulation and Taxation of Banking. *International Review of Financial Analysis*, 42, 38-52.
8. Choudhry, M. (2012). *The principles of banking*. Singapore: John Wiley & Sons Singapore Pre. Ltd.
9. Deloitte Touche Tohmatsu. (2017a). *Taxation and Investment in Austria 2017*. B.k.: Deloitte Touche Tohmatsu.
10. Deloitte Touche Tohmatsu. (2017b). *Taxation and Investment in Hungary 2017*. B.k.: Deloitte Touche Tohmatsu.
11. Deloitte Touche Tohmatsu. (2018a, april). *Corporate Tax Rates 2018*. B.k.: Deloitte Touche Tohmatsu.
12. Deloitte Touche Tohmatsu. (2018b). *International Tax: Latvia Highlights 2018*. B.k.: Deloitte Touche Tohmatsu.
13. European Central Bank. (2017). *Report on financial structures*. Frankfurt am Main: European Central Bank.
14. European Commission. (2010). *Financial sector taxation*. Taxation papers. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
15. European Commission. (2011, 28. september). *Impact Assessment Accompanying the document Proposal for a Council Directive on a common system of financial transaction tax and amending Directive 2008/7/EC Vol. 9 (Annex 8)*. Commission staff working paper. Brussels: European Commission.
16. European Commission. (2013). *Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE implementing enhanced cooperation in the area of financial transaction tax*. Brussels: European Commission.
17. European Commission. (2015a). *Taxation (Towards simple, fair and efficient taxation in the European Union)*. The European Union explained. Luxembourg: Publications office of the European Union.
18. European Commission. (2015b). *Tax Reforms in EU Member States (2015 Report)*. Taxation papers. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.

19. European Commission. (2016). *Financial Transaction taxes in the European Union. Taxation papers*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
20. European Commission. (2017). *Taxation Trends in the European Union (Data for the EU Member States, Iceland and Norway)*. Luxembourg: Publications office of the European Union.
21. European Commission. (2018). *Taxation Trends in the European Union (Data for the EU Member States, Iceland and Norway)*. Luxembourg: Publications office of the European Union.
22. Evropska komisija. (2013). *Davek na finančne transakcije v okviru okrepljenega sodelovanja: Komisija predstavi podrobnosti*. Sporočilo za medije. Bruselj: Evropska komisija.
23. Finančna uprava Republike Slovenije. (2014). *Davek na finančne storitve*. Pridobljeno 29. novembra 2017 iz http://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/davek_na_financne_storitve/
24. Finančna uprava Republike Slovenije. (2016). *Obračunavanje in plačevanje Davka od dohodkov pravnih oseb* (1. izd.). Ljubljana: Ministrstvo za Finance.
25. Finančna uprava Republike Slovenije. (2017a). *Davek od dohodkov pravnih oseb: Davčna osnova-rezervacije* (1. izd.). Ljubljana: Ministrstvo za Finance.
26. Finančna uprava Republike Slovenije. (2017b). *Porkivanje davčne izgube* (1. izd.). Ljubljana: Ministrstvo za Finance.
27. Finančna uprava Republike Slovenije. (2018). *Davek od dohodkov pravnih oseb: Splošno o davku od dohodkov pravnih oseb* (3. izd.). Ljubljana: Ministrstvo za Finance.
28. Gobat, J. (2012). What is a bank? *Finance and Development*, 49(1), 38-39.
29. Grapulin, T. (2014, 6. maj). Čufer: Slovenija ne bi obdavčila finančnih transakcij. *Finance*. Pridobljeno 4. decembra 2017 iz <https://www.finance.si/8801839/Cufer-Slovenija-ne-bi-obdavcila-financnih-transakcij-%20->
30. Gupta, S. & Newberry, K. (1997). Determinants of the Variability in Corporate Effective Tax Rates: Evidence from Longitudinal Data. *Journal of Accounting and Public Policy*, 16(1), 1-34.
31. Guzina, B. (2011, 28. maj). Izvzem dividend in kapitalskih dobičkov iz davčne osnove. *Finance*. Pridobljeno 2. maja 2018 iz <https://akademija.finance.si/335138>
32. Hauptman, M. (2017, 25. april). Ste pripravljeni na novi standard MSRP 9? *Finance*. Pridobljeno 26. junija 2018 iz <https://akademija.finance.si/8856456>
33. Jerman, S. & Odar, M. (2008) *Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb ZDDPO-2 s komentarjem*. Ljubljana: GV Založba.
34. Keen, M., Krellove, R. & Norregaard, J. (2010). The Financial Activities Tax. V S. Claessens, M. Keen & C. Pazarbasioglu (ur.), *Financial Sector Taxation: The IMF's Report to the G-20 and Background Material* (str. 118-143). B.k.: International Monetary Fund.

35. Korošec Lavrič, S. (2017, 05. september). Katere spremembe vas čakajo z novim MSRP 9? *Finance*. Pridobljeno 26. junija 2018 iz <https://akademija.finance.si/8859991>
36. KPMG International Cooperative. (2016, 8.november). *Proposal on a Financial Activity Tax in Sweden*. Pridobljeno 8. februarja 2018 iz <https://home.kpmg.com/se/sv/home/nyheter-rapporter/2016/11/se-news-proposal-on-a-financial-activity-tax-in-sweden.html>
37. KPMG International Cooperative. (2017). *Special taxes in the financial sector (Nordic comparison)*. B.k. KPMG International Cooperative.
38. KPMG International Cooperative. (2018a, 10. januar). *Belgian corporate income tax reform – impact on deferred taxes*. Pridobljeno 3. junija 2018 iz <https://home.kpmg.com/be/en/home/insights/2018/01/belgian-corporate-income-tax-reform.html>
39. KPMG International Cooperative. (2018b). *Corporate tax rates table*. Pridobljeno 1. junija 2018 iz <https://home.kpmg.com/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/tax-rates-online/corporate-tax-rates-table.html>
40. KPMG International Cooperative. (2018c, 5. januar). *France: Corporate, individual tax measures in newly enacted laws*. Pridobljeno 8. junija 2018 iz <https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2018/01/tnf-france-corporate-individual-tax-measures-in-newly-enacted-laws.html>
41. Kunstek, N. (2018, 17. januar). Pomembne novosti pri obračunu DDPO za leto 2017 v primerjavi z letom 2016. Pridobljeno 27. junija 2018 iz <https://www.findinfo.si/DnevneVsebine/Aktualno.aspx?id=212114>
42. Ljubijankič, M. (2017, 27. september). Kako so obdavčena podjetja v Nemčiji. *Finance*. Najdeno 19. Novembra 2017 na spletnem naslovu <https://podjetnik.finance.si/8860702/Kako-so-obdavcena-podjetja-v-Nemciji>
43. Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije. (brez datuma). *Davek od dohodkov pravnih oseb*. Pridobljeno 5. marca 2018 iz <http://evem.gov.si/info/poslujem/davki/davek-od-dohodka-pravnih-oseb/>
44. Mirrlees, J., Adam, S., Besley, T., Blundell, R., Bond, S., Chote, R., Gammie, M., Johnson, P., Myles, G. & Poterba, J.M. (2011). *Tax by design. VAT and financial services* (str. 195-215). Oxford: Oxford University Press for Institute for Fiscal Studies.
45. PricewaterhouseCoopers. (2017a, 1.december). *Cyprus: income determination*. Pridobljeno 4. junija 2018 iz <http://www.taxsummaries.pwc.com/uk/taxsummaries/wwts.nsf/ID/Cyprus-Corporate-Income-determination>
46. PricewaterhouseCoopers. (2017b, 4.december). *Bulgaria: Corporate - Taxes on corporate income*. Pridobljeno 3. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Bulgaria-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
47. PricewaterhouseCoopers. (2017c, 4. december). *Finland: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 8. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Finland-Corporate-Taxes-on-corporate-income>

48. PricewaterhouseCoopers. (2017d, 1. december). *Netherlands: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 18. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Netherlands-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
49. PricewaterhouseCoopers. (2017e, 1. december). *Slovakia: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 19. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Slovak-Republic-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
50. PricewaterhouseCoopers. (2017f, 19. december). *Slovakia: Corporate – Significant developments*. Pridobljeno 19. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Sweden-Corporate-Significant-developments>
51. PricewaterhouseCoopers. (2018a, 31.maj).). *Greece: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 12. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Greece-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
52. PricewaterhouseCoopers. (2018b, 4.junij). *Estonia: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 6. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Estonia-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
53. PricewaterhouseCoopers. (2018c, 31.marec). *Italy: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 16. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Italy-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
54. PricewaterhouseCoopers. (2018d, 30.januar). *Luxembourg: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 16. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Luxembourg-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
55. PricewaterhouseCoopers. (2018e, 1. februar). *Romania: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 18. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Romania-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
56. PricewaterhouseCoopers. (2018f, 12. junij). *United Kingdom: Corporate – Taxes on corporate income*. Pridobljeno 20. junija 2018 iz <http://taxsummaries.pwc.com/ID/United-Kingdom-Corporate-Taxes-on-corporate-income>
57. Shaviro, D. (2012). *The Financial Transactions Tax versus the Financial Activities Tax*. New York University Law and Economics (Working Papers; Paper 292). New York: New York University School of Law.
58. Slovenska tiskovna agencija. (2010, 7. oktober). V Bruslju podprli uvedbo davka na finančne dejavnosti. *Dnevnik*. Pridobljeno 22. januarja 2018 iz <https://www.dnevnik.si/1042393714>
59. Stanovnik, T. (2012). *Javne finance* (5. izd.). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
60. Statistični urad Republike Slovenije. (brez datuma). *Razporeditev domačih davkov in socialnih prispevkov kot prihodkov sektorja država (S.13) na najnižjem nivoju po kategorijah ESR 2010, mio EUR, Slovenija, letno*. Pridobljeno 18. oktobra 2018 iz <https://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp>
61. Taylor, A. (2011, 30. september). Sweden Explains Why A European Financial Transaction Tax Won't Work. *Business Insider*. Pridobljeno 15. novembra 2018 iz

<http://www.businessinsider.com/sweden-explains-why-a-european-financial-transaction-tax-wont-work-2011-9>

62. Vlada Republike Slovenije. (2011). *Predlog Zakona o davku na bilančno vsoto bank*. Ljubljana: Vlada Republike Slovenije.
63. Weiss, M. (2014, 20. oktober). Minister Mramor: Davek na bančne provizije naj gre s 6,5 na 8,5 odstotka. *Finance*. Pridobljeno 30. novembra 2017 iz <https://www.finance.si/8811508/Minister-Mramor-Davek-na-bancne-provizije-naj-gre-s-65-na-85-odstotka>

PRILOGE

Priloga 1: Povprečne efektivne davčne stopnje z vključenimi odloženimi davki za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017

Banka	Država	Plačan davek (mio)				Poslovni izid (mio)				Efektivna davčna stopnja
		2015	2016	2017	Skupaj	2015	2016	2017	Skupaj	
SKB banka d.d.	Slovenija	5,90 EUR	11,05 EUR	7,48 EUR	24,42 EUR	40,10 EUR	72,47 EUR	48,06 EUR	160,62 EUR	15,20%
Abanka d.d.	Slovenija	7,25 EUR	5,79 EUR	5,22 EUR	18,26 EUR	50,03 EUR	82,45 EUR	47,84 EUR	180,31 EUR	10,12%
UniCredit banka Slovenija d.d.	Slovenija	1,90 EUR	1,59 EUR	8,38 EUR	11,86 EUR	11,57 EUR	15,46 EUR	46,72 EUR	73,75 EUR	16,09%
Lyods Banking Group plc.	Velika Britanija	873,29 EUR	1.997,21 EUR	1.925,19 EUR	4.795,69 EUR	1.224,62 EUR	4.054,13 EUR	2.739,26 EUR	8.018,02 EUR	59,81%
Nationwide Building Society	Velika Britanija	194,63 EUR	266,92 EUR	233,56 EUR	695,11 EUR	935,21 EUR	1.075,87 EUR	760,78 EUR	2.771,87 EUR	25,08%
ING Bank N.V.	Nizozemska	514,00 EUR	605,00 EUR	825,00 EUR	1.944,00 EUR	5.173,00 EUR	4.832,00 EUR	5.844,00 EUR	15.849,00 EUR	12,27%
Nederlandse Waterschapsbank NV	Nizozemska	36,98 EUR	42,01 EUR	47,48 EUR	126,47 EUR	131,69 EUR	149,36 EUR	170,01 EUR	451,06 EUR	28,04%
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.	Španija	188,00 EUR	(170,00) EUR	357,00 EUR	375,00 EUR	3.052,00 EUR	1.492,00 EUR	2.440,00 EUR	6.984,00 EUR	5,37%
Bankia SA	Španija	266,62 EUR	194,76 EUR	80,65 EUR	542,02 EUR	1.206,68 EUR	914,21 EUR	549,40 EUR	2.670,29 EUR	20,30%
Nordea Bank AB	Švedska	285,00 EUR	51,00 EUR	551,00 EUR	887,00 EUR	2.203,00 EUR	2.950,00 EUR	4.059,00 EUR	9.212,00 EUR	9,63%
Swedbank AB	Švedska	209,30 EUR	260,37 EUR	379,58 EUR	849,25 EUR	1.664,01 EUR	2.311,21 EUR	2.068,47 EUR	6.043,69 EUR	14,05%
Credit Agricole S.A.	Francija	2.071,00 EUR	1.611,00 EUR	2.403,00 EUR	6.085,00 EUR	5.662,00 EUR	4.298,00 EUR	5.866,00 EUR	15.826,00 EUR	38,45%
Credit Mutuel	Francija	1.296,00 EUR	1.185,00 EUR	1.635,00 EUR	4.116,00 EUR	4.977,00 EUR	5.095,00 EUR	4.963,00 EUR	15.035,00 EUR	27,38%
KBC Bank N.V.	Belgija	(523,00) EUR	356,00 EUR	617,00 EUR	450,00 EUR	795,00 EUR	1.215,00 EUR	1.358,00 EUR	3.368,00 EUR	13,36%
Delen Private bank	Belgija	20,44 EUR	13,36 EUR	19,56 EUR	53,36 EUR	99,81 EUR	86,68 EUR	102,18 EUR	288,67 EUR	18,48%
Deutsche Bank AG	Nemčija	755,00 EUR	389,00 EUR	166,00 EUR	1.310,00 EUR	902,00 EUR	758,00 EUR	898,00 EUR	2.558,00 EUR	51,21%

Priloga 2: Povprečne efektivne davčne stopnje brez vključenih odloženih davkov za izbrane banke za davčna obdobja od 2015 do 2017

Banka	Država	DDPO tekočega obdobja (mio)				Poslovni izid (mio)				Efektivna davčna stopnja
		2015	2016	2017	Skupaj	2015	2016	2017	Skupaj	
SKB banka d.d.	Slovenija	2,82 EUR	10,30 EUR	7,47 EUR	20,58 EUR	40,10 EUR	72,47 EUR	48,06 EUR	160,62 EUR	12,81%
Abanka d.d.	Slovenija	2,47 EUR	6,52 EUR	4,63 EUR	13,61 EUR	50,03 EUR	82,45 EUR	47,84 EUR	180,31 EUR	7,55%
UniCredit banka Slovenija d.d.	Slovenija	0,00 EUR	2,48 EUR	3,64 EUR	6,12 EUR	11,57 EUR	15,46 EUR	46,72 EUR	73,75 EUR	8,30%
Lyods Banking Group plc.	Velika Britanija	726,69 EUR	999,78 EUR	1.383,24 EUR	3.109,70 EUR	1.224,62 EUR	4.054,13 EUR	2.739,26 EUR	8.018,02 EUR	38,78%
Nationwide Building Society	Velika Britanija	173,14 EUR	268,09 EUR	250,57 EUR	691,80 EUR	935,21 EUR	1.075,87 EUR	760,78 EUR	2.771,87 EUR	24,96%
ING Bank N.V.	Nizozemska	80,00 EUR	324,00 EUR	689,00 EUR	1.093,00 EUR	5.173,00 EUR	4.832,00 EUR	5.844,00 EUR	15.849,00 EUR	6,90%
Nederlandse Waterschapsbank NV	Nizozemska	28,26 EUR	37,49 EUR	49,81 EUR	115,56 EUR	131,69 EUR	149,36 EUR	170,01 EUR	451,06 EUR	25,62%
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, S.A.	Španija	88,00 EUR	255,00 EUR	386,00 EUR	729,00 EUR	3.052,00 EUR	1.492,00 EUR	2.440,00 EUR	6.984,00 EUR	10,44%
Bankia SA	Španija	333,50 EUR	272,32 EUR	139,98 EUR	745,80 EUR	1.206,68 EUR	914,21 EUR	549,40 EUR	2.670,29 EUR	27,93%
Nordea Bank AB	Švedska	303,00 EUR	43,00 EUR	626,00 EUR	972,00 EUR	2.203,00 EUR	2.950,00 EUR	4.059,00 EUR	9.212,00 EUR	10,55%
Swedbank AB	Švedska	249,48 EUR	272,07 EUR	385,08 EUR	906,62 EUR	1.664,01 EUR	2.311,21 EUR	2.068,47 EUR	6.043,69 EUR	15,00%
Credit Agricole S.A.	Francija	2.253,00 EUR	1.040,00 EUR	1.747,00 EUR	5.040,00 EUR	5.662,00 EUR	4.298,00 EUR	5.866,00 EUR	15.826,00 EUR	31,85%
Credit Mutuel	Francija	1.304,00 EUR	1.188,00 EUR	1.600,00 EUR	4.092,00 EUR	4.977,00 EUR	5.095,00 EUR	4.963,00 EUR	15.035,00 EUR	27,22%
KBC Bank N.V.	Belgija	114,00 EUR	100,00 EUR	139,00 EUR	353,00 EUR	795,00 EUR	1.215,00 EUR	1.358,00 EUR	3.368,00 EUR	10,48%
Delen Private bank	Belgija	20,95 EUR	13,60 EUR	19,57 EUR	54,11 EUR	99,81 EUR	86,68 EUR	102,18 EUR	288,67 EUR	18,74%
Deutsche Bank AG	Nemčija	545,00 EUR	221,00 EUR	128,00 EUR	894,00 EUR	902,00 EUR	758,00 EUR	898,00 EUR	2.558,00 EUR	34,95%

Priloga 3: Stopnje DDPO za posamezne države EU za zadnjih 10 davčnih obdobj

Država	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Avstrija	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00
Belgija	33,99	33,99	33,99	33,99	33,99	33,99	33,99	33,99	33,99	29,58
Bolgarija	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
Ciper	10,00	10,00	10,00	10,00	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50
Češka	20,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Danska	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	24,50	23,50	22,00	22,00	22,00
Estonija	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	20,00	20,00	20,00	14,00
Finska	26,00	26,00	26,00	24,50	24,50	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
Francija	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33
Grčija	25,00	24,00	20,00	20,00	26,00	26,00	29,00	29,00	29,00	29,00
Hrvaška	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00	18,00	18,00
Irska	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50
Italija	27,50	27,50	27,50	27,50	27,50	27,50	27,50	27,50	24,00	24,00
Latvija	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	20,00
Litva	20,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00
Luksemburg	28,59	28,59	28,80	28,80	29,22	29,22	29,22	29,22	27,08	26,01
Madžarska	16,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	9,00	9,00
Malta	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00
Nemčija	29,44	29,41	29,37	29,48	29,55	29,58	29,72	29,72	29,72	30,00
Nizozemska	25,50	25,50	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00
Poljska	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Portugalska	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	23,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Romunija	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00
Slovaška	19,00	19,00	19,00	19,00	23,00	22,00	22,00	22,00	21,00	21,00
Slovenija	21,00	20,00	20,00	18,00	17,00	17,00	17,00	17,00	19,00	19,00
Španija	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	28,00	25,00	25,00	25,00
Švedska	26,30	26,30	26,30	26,30	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00
Velika Britanija	28,00	28,00	26,00	24,00	23,00	21,00	20,00	20,00	19,00	19,00